

Lietuvos Jaunojo internetinio pirato portreto identifikavimo tyrimas

2022 m. sausis

Vilnius

Turinys

1. SANTRAUKA.....	3
1.1. Skaitmeninis turinys.....	3
1.2. Patirtys.....	6
1.3. Komunikacija.....	7
2. ĮVADAS.....	8
3. TYRIMO METODIKA.....	9
4. TYRIMO REZULTATAI.....	11
5. SKAITMENINIS TURINYS.....	23
6. PATIRTIS.....	46
7. PRIEDAI.....	52
7.1. Klausimynas.....	52

1. SANTRAUKA

Lietuvos gyventojų nelegalaus turinio vartojimo lygio nustatymo tyrimai, siekiant išsiaiškinti visuomenės požiūrį ir pokytį į nelegalaus turinio internete (audiovizualinių, muzikos kūrinų, knygų, mokomosios literatūros ir kt.) naudojimą, iki šiol nėra atliekami. Užsienio šalių bei tarptautinių organizacijų (ESINT; PINO) praktika rodo, jog siekiant sumažinti nelegalaus turinio prieigą, populiarumą ir pasirinkimo galimybes yra būtina periodiškai stebėti visuomenės nuostatų ir nelegalaus turinio naudojimo kaitą. Pastebima, jog tokiuose tyrimuose yra tikslinga turėti dvi tikslines grupes:

- (1) reprezentatyvią nuolatinių šalies gyventojų grupę;
- (2) šalies jaunimo grupę.

Abi šios tikslinės grupės apklausiamos dviejuose skirtinguose tyrimuose – pagrindiniame (nacionaliniame reprezentatyviame) tyrime ir papildomame šalies jaunimo tyrime.

Siekiant pradėti tokių tyrimų praktiką Lietuvoje, įgyvendinant „Kurk Lietuvai“ projektą „Legalus skaitmeninio turinio vartojimo ir antipirataavimo skatinimas“ buvo nuspręsta parengti Lietuvos jaunimo nelegalaus turinio vartojimo lygio nustatymo metodiką ir atlikti pilotinį tyrimą. Šio tyrimo tikslas – identifikuoti jaunimo (14-29 m.) įpročius ir elgesį skaitmeninėje erdvėje bei jų požiūrį į intelektinės nuosavybės apsaugą, nelegalaus skaitmeninio turinio naudojimą, piratavimą. Tyrimo metodika parengta remiantis tarptautinių organizacijų (ESINT; PINO) praktika. Šioje santraukoje pateikiamos apibendrintos išvados bei rezultatai skaitmeninio turinio vartojimo, patirčių ir komunikacijos srityse.

1.1. Skaitmeninis turinys

MUZIKA – DAŽNIAUSIAI JAUNIMO PASIRENKAMAS TURINYS INTERNETE

Per pastaruosius dvylika mėnesių tyrimo dalyviai nors kartą per savaitę dažniausiai rinkosi klausytis muzikos, žiūrėti vaizdo įrašus bei filmus ir serialus. Tačiau gerokai mažesnė dalis apklaustųjų rinkosi skaityti el. knygas arba el. laikraščius ir (ar) el. žurnalus.

82,2% – MUZIKA

46% – ŽAIDIMAI

78,3% – VAIZDO ĮRAŠAI

32,3% – TELEVIZIJOS LAIDOS IR SPORTO TRANSLIACIJOS

71,6% – FILMAI / SERIALAI

14% – EL. KNYGOS

53,5% – MOKOMASIS TURINYS

13,7% – EL. LAIKRAŠČIAI IR (AR) EL. ŽURNALAI

Atsižvelgiant į turinio naudojimo dažnumą¹, muzika buvo pasirenkama vidutiniškai 271 dieną per metus. Mažiausiai jaunimas rinkosi el. knygas, tik 24 dienas per metus.

Internetinį turinį, naudojamą nors kartą per savaitę, tyrimo dalyviai dažniausiai žiūri tiesiogiai (*streaming*). Pastebima, kad moterys yra labiau linkusios žiūrėti filmus / serialus tiesiogiai (73,3%), negu vyrai (60,7%) ir mažiau linkusios atsisiųsti ir išsaugoti kopiją kompiuteryje ar kitame įrenginyje (4,8%, o vyrai 14,5%).

RENKANTIS KOKĮ TURINĮ NAUDOTI, TYRIMO DALYVIAMS SVARBIAUSIA PLATUS PASIRINKIMAS, KOKYBĖ IR KAINA

Kalbant apie skaitmeninio turinio pasirinkimą, tyrimo dalyviai išskiria jiems svarbias savybes: net 73,9% tyrimo dalyvių teigia, kad svarbiausia yra platus turinio pasirinkimas. Nemažiau svarbi nurodoma ir turinio kokybė (72,6%) bei kaina (68,0%). Mažiausiai svarbu – galimybė įsigytą turinį perparduoti (8,5%).

PER PASTARUOSIUS 12 MĖNESIŲ 77% TYRIMO DALYVIŲ RINKOSI NELEGALIUS SKAITMENINIO TURINIO ŠALTINIUS

Jeigu rinkotės nelegalų šaltinį, prieigą (internetu svetainę), ar tai darėte žinodami kad šis šaltinis platina piratinį, autorių teises pažeidžiantį turinį?

¹ Naudojimo dažnis apskaičiuojamas atsakymus perkoduojant į „dienų per metus“ vienetą: atsakymas „kiekvieną dieną“ dauginamas iš 365, atsakymas „kartą per savaitę“ dauginamas iš 52, atsakymas „kartą per mėnesį“ dauginamas iš 12 ir atsakymas „rečiau nei kartą per mėnesį“ dauginamas iš 4.

FILMAI IR SERIALAI – DAŽNIAUSIAI NELEGALIAIS ŠALTINIAIS VARTOTI PASIRENKAMAS TURINYS

Muzika yra dažniausiai tyrimo dalyvių pasirenkamas turinys internete (82,2%) ir net 8 iš 10 tyrimo dalyvių per pastaruosius 12 mėn. klausėsi muzikos legaliai. Labiausiai išsiskyrė filmų ir serialų žiūrėjimas: 41,9% respondentų dalį turinio vartoja legaliai, dalį nelegaliai, o 14% - šį skaitmeninį turinį žiūri nelegaliai.

Visi respondentai (N° 387)	82,2%	78,3%	71,6%	53,5%	46%	32,3%	14%	13,7%
	Muzika	Vaizdo įrašai	Filmai / serialai	Mokomasis turinys	Žaidimai	Televizijos laidos ir sporto stansliacijos	El. knygos	El. laikraščiai ir (ar) el. žurnalai
Naudojo nelegaliai	3,1%	2,1%	14,0%	3,9%	4,7%	2,6%	12,4%	2,8%
Dalį naudojo legaliai, dalį nelegaliai	14,2%	9,3%	41,9%	23%	18,1%	10,1%	15,5%	4,1%

PAGRINDINĖ NELEGALIŲ SKAITMENINIO TURINIO ŠALTINIŲ PASIRINKIMO PRIEŽASTYS – KAINA

Analizuojant, kaip tyrimo dalyviai renkasi ar naudoti turinį legaliai ar nelegaliai, kaip vienas svarbiausių kriterijų yra išskiriama kaina: 60,5% apklaustųjų renkasi turinį iš nelegalių šaltinių, nes turinys yra nemokamas arba pigesnis. Kainą, kaip nelegalaus turinio pasirinkimo priežastį dažniausiai įvardina vyrai (68,4%, moterys – 57%). Taip pat, daugiau nei trečdalis tyrimo dalyvių išskyrė ir tai, kad nelegalūs šaltiniai siūlo įvairesnį ir suteikia didesnį turinio pasirinkimą (37,7%) arba, kad norimas turinys randamas tik naudojant nelegalius šaltinius (36,7%) bei yra nelegaliais šaltiniais pasiekiamas, randamas greičiau (34,9%). Visas šias priežastis dažniau mini vyrai nei moterys.

ĮPERKAMAS IR PRIEINAMAS LEGALUS TURINYS PASKATINTŲ ATSIŠAKYTI NELEGALIŲ TURINIO ŠALTINIŲ

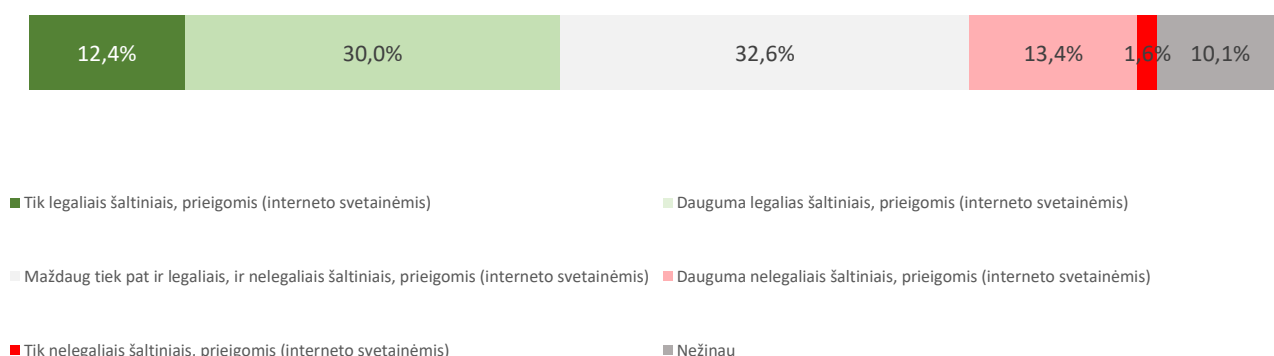
Daugiau nei pusė tyrimo dalyvių (65,1%) kaip pagrindinį dalyką, galintį paskatinti atsisakyti nelegalaus turinio naudojimo, išskiria tai, kad turinys iš legalių šaltinių turėtų būtų įperkamas ir lengvai prieinamas. Su šiuo teiginiu dažniau sutiko moterys (66,7%), nei vyrai (61,5%) bei didesnė dalis dirbančių asmenų (77,7%), nei moksleivių (50,8%). Taip pat, neigiama patirtis naudojant nelegalius šaltinius (26,9%) galėtų paskatinti rinktis legalius šaltinius ir prieigas ateityje.

Tačiau 10,6% tyrimo dalyvių (vyrai – 17,1%, moterys – 7,8%) išskyrė, kad jokios aplinkybės nepaskatintų jų atsisakyti naudotis turiniu nelegaliai.

1.2. Patirtys

TYRIMO DALYVIŲ ARTIMOJE APLINKOJE TIEK LEGALUS, TIEK NELEGALUS TURINYS

Maždaug trečdalis tyrimo dalyvių tėvų, globėjų ir (arba) kitų artimų giminaičių, ieškodami turinio naudojami daugiausia legaliais šaltiniais (30%) ir tiek pat tiek legaliais, tiek nelegaliais (32,6%). Didesnė dalis dirbančių asmenų nei moksleivių, sutinka, kad jų artimoje aplinkoje naudojami maždaug tiek pat ir legaliais, ir nelegaliais šaltiniais, prieigomis. Tačiau tik 12,4% apklaustųjų artimos aplinkos naudojami tik legaliais šaltiniais ir prieigomis. Su šiuo teiginiu sutinka didesnė dalis dirbančių asmenų, palyginus su studentais.

LEGALIOS PLATFORMOS IR SKAITMENINIO TURINIO ŠALTINIAI KEIČIA TYRIMO DALYVIŲ ELGESĮ

Maždaug pusė (49,9%) apklaustųjų sutinka, kad jų elgesį iš dalies pakeitė nauji, išpopuliarėję legalūs šaltiniai, transliuojantys konkretų turinį, todėl vis dažniau renkasi legalius šaltinius. Daugiau nei 5 iš 10 tyrimo dalyvių nurodė pakeitę savo elgesį ir atsisakę nelegalių turinio šaltinių. Elgesį dažniau pakeitė ir pradėjo rinktis legalius šaltinius, prieigas moterys (53,3%), negu vyrai, (41,9%); studentai (61,8%), negu kita veikla užsiimantiems asmenims (25%). Kiek rečiau sutinkama, kad dėl legalių interneto platformų atsiradimo, tyrimo dalyviai savo elgesio nepakeitė: 14% kaip ir rinkosi, toliau renkasi legalius šaltinius ir 11,4% - toliau renkasi nelegalius šaltinius.

1.3. Komunikacija

ARGUMENTAI, SUSIJĘ SU ASMENINIU SAUGUMU IR RIZIKA SKATINA SUSIMĄSTYTI PRIEŠ NAUDOJANT NELEGALŲ TURINĮ

Dauguma tyrimo dalyvių (84,5%) bent iš dalies sutinka, kad tikimybė, jog jų mokėjimo kortelės / banko duomenys gali būti pavogti, galėtų paskatinti susimąstyti prieš naudojant nelegalius šaltinius. Tai paskatintų pagalvoti prieš naudojantis nelegaliu turiniu 76,3% moterų ir tik 48,7% vyrų. Žymus skirtumas pastebimas ir vertinant teiginį „Rizikuojate savo kompiuterį ar kitą įrenginį užkrėsti virusais ar kenkėjiškomis programomis“ – 54,4% moterų ir tik 28,2% vyrų tai paskatintų pagalvoti prieš naudojantis nelegaliu turiniu. Mažiausiai paveiki žinutė – „nelegalaus turinio naudojimas, piratavimas nėra madinga“.

Jūsų mokėjimo kortelės / banko duomenys gali būti pavogti

84,5%

62,1%

Kūrėjai, menininkai ir jų komandos gali nukentėti

Rizikuojate savo kompiuterį ar kitą įrenginį užkrėsti virusais ar kenkėjiškomis programomis

71,6%

60%

Pinigai, išleisti nelegaliai platinamam turiniui, atitenka organizuotam nusikalstamumui

Rizikuojate gauti piniginę ar kitą baudą

65,9%

16,8%

Nelegalaus turinio naudojimas, piratavimas nėra madinga

Tyrimo dalyvių dalis, kurie bent iš dalies sutinka, jog pateikti teiginiai paskatintų susimąstyti prieš naudojant, atsisunčiant skaitmeninį turinį iš nelegalaus šaltinio, prieigos (internetu svetainės)

2. ĮVADAS

Šiame tyrime remiamasi anksčiau atlikta piratavimo ir legalaus turinio vartojimo esamos situacijos Lietuvoje analize², kurioje aptariama intelektinės nuosavybės (IN), autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos stebėsenos sistema, aktualūs tarptautinių organizacijų (ESINT; PINO) atliekami tyrimai bei jų rezultatai, identifikuojami pagrindiniai veiksniai darantys įtaką ES jaunimo pasirinkimui naudoti nelegalų turinį.

Atliktoje analizėje buvo vertinami:

- valstybės strateginiuose dokumentuose numatomos prioritetinės kryptys, veiksmai bei siekiami rodikliai;
- suinteresuotų šalių veikla, tarpinstitucinis bendradarbiavimas;
- nelegalaus skaitmeninio turinio naudojimo lygį ir žalą nustatantys bei vartotojų elgseną, nelegalaus turinio pasirinkimo priežastis atskleidžiantys tyrimai, jų rezultatai;
- iniciatyvos, skatinančios legalaus turinio vartojimą, skirtos didinti visuomenės švietimą bei legalaus turinio prieinamumą; jų tikslingumas, poveikis ir poveikio matavimas, tęstinumas.

Tokiu būdu buvo nustatyta, jog tarptautiniuose tyrimuose viena pagrindinių tiriamų grupių yra jauni (15-24 m.) asmenys, o jų įpročių, nelegalaus turinio pasirinkimo priežasčių bei priežasčių, atsisakyti tokio turinio, žinojimas leidžia tiek trumpalaikėje, tiek ilgalaikėje perspektyvoje taikyti efektyvias iniciatyvas, siekti strateginių valstybės tikslų.

Pagrindinis šio tyrimo **tikslas** – identifikuoti Lietuvos jaunimo (14-29 m.) įpročius ir elgesį skaitmeninėje erdvėje bei jų požiūrį į intelektinės nuosavybės apsaugą, nelegalaus skaitmeninio turinio naudojimą, piratavimą. Tyrime siekiama išsiaiškinti, kokios yra pagrindinės priežastys bei kliūtys naudoti skaitmeninį turinį siūlomą tiek legaliai, tiek nelegaliai. Įvertinama, ką būtų galima padaryti, kad situacija keistųsi.

Tyrimo uždaviniai:

1. Išsiaiškinti nelegalaus ir nelegaliai platinamo skaitmeninio turinio vartotojų įpročius, elgesį, vartojimo priežastis bei kliūtis legalaus turinio vartojimui.
2. Apibendrinti tyrimo rezultatus ir numatyti jų panaudojimo galimybes intelektinės nuosavybės apsaugai gerinti.

---

² [legalaus-skaitmeninio-turinio-vartojimo-ir-antipiratavimo-skatinimas_esamos-situacijos-analize_kurklt.pdf](#)

3. TYRIMO METODIKA

Tyrimo tikslinė grupė – jaunimas (14-29 m.).

Tyrimo tipas – aprašomasis³.

Duomenų rinkimo metodas – apklausa.

Duomenų rinkimo forma – anketa.

Imties dydis

- tyrimo populiacija – Lietuvos namų ūkių gyventojai, jauni asmenys (14-29 metų). Tyrimo imtis Lietuvoje reprezentuoja 486 898⁴ 14-29 metų jaunis asmenis.
- bus taikoma patogioji atranka⁵.
- reikalingas imties dydis – 384⁶.

$$n = \frac{N \times 1.96^2 \times p \times q}{\varepsilon^2 \times (N - 1) + 1.96^2 \times p \times q}$$

N = populiacijos dydis

Reikšmė 1.96 atitinka standartizuoto normaliojo skirtinio 95 proc. pasiklivimo lygmenį.

p – numatoma įvykio baigmės tikimybė, kad nagrinėjamas požymis pasireikš tiriamojoje populiacijoje (pvz. bent 50 proc., t.y. p=0,5).

q – tikimybė, kad nagrinėjamas požymis nepasireikš tiriamojoje populiacijoje (q=1-p=0,5)

ε – pageidaujamas tikslumas, = 0,05

$$n = \frac{486898 \times 1.96^2 \times 0.5 \times 0.5}{0.05^2 \times (486898 - 1) + 1.96^2 \times 0.5 \times 0.5} = 384$$

Duomenų rinkimas:

1. Anketa platinama elektroniniu būdu – Microsoft Forms.
2. Elektroninis anketos variantas pateikiamas LR kultūros ministerijos, „Kurk Lietuvai“, kolektyvinio administravimo organizacijų, Lietuvos moksleivių sąjungos, Lietuvos studentų sąjungos internetinėse paskyrose (interneto svetainėse, socialinių tinklų paskyrose, naujienlaiškiuose ir kt.).

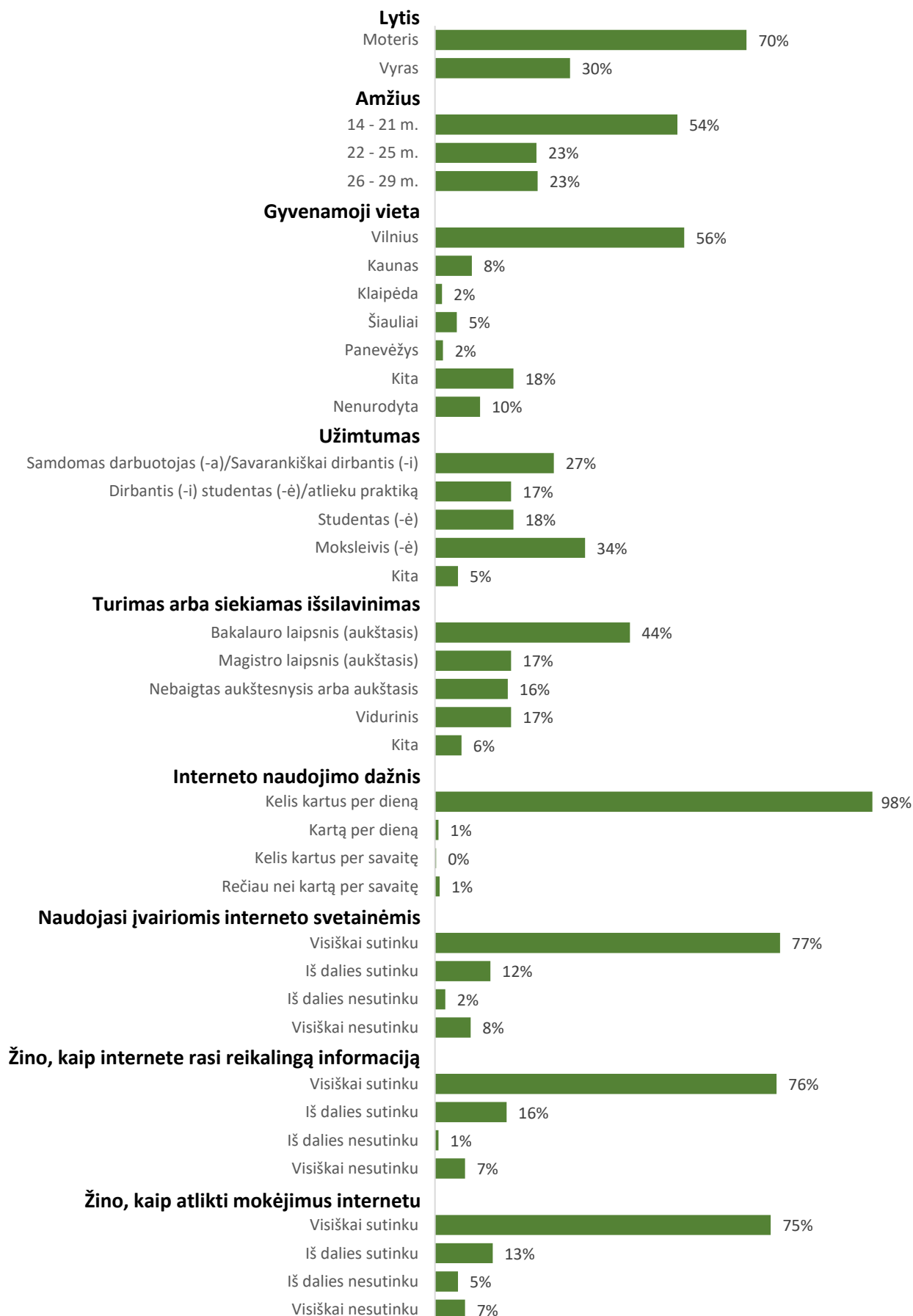
³ Aprašomasis tyrimo tipas – konkretaus tyrimo analizė, kurio tikslas yra gauti empirinius duomenis, suteikiančius išsamesnį tiriamų reiškinių, jų struktūrinių elementų vaizdą.

⁴ Remiantis oficialiais LR Statistikos departamento duomenimis apie Lietuvos respublikos gyventojų, jaunų asmenų skaičių 2021 m. pradžioje (žr. <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=0afaaea1-bef9-42ac-9709-5a6c1cd074fa#/>)

⁵ Patogioji atranka – šiam atrankos tipui imtis (sąrašas) nėra sudaromas.

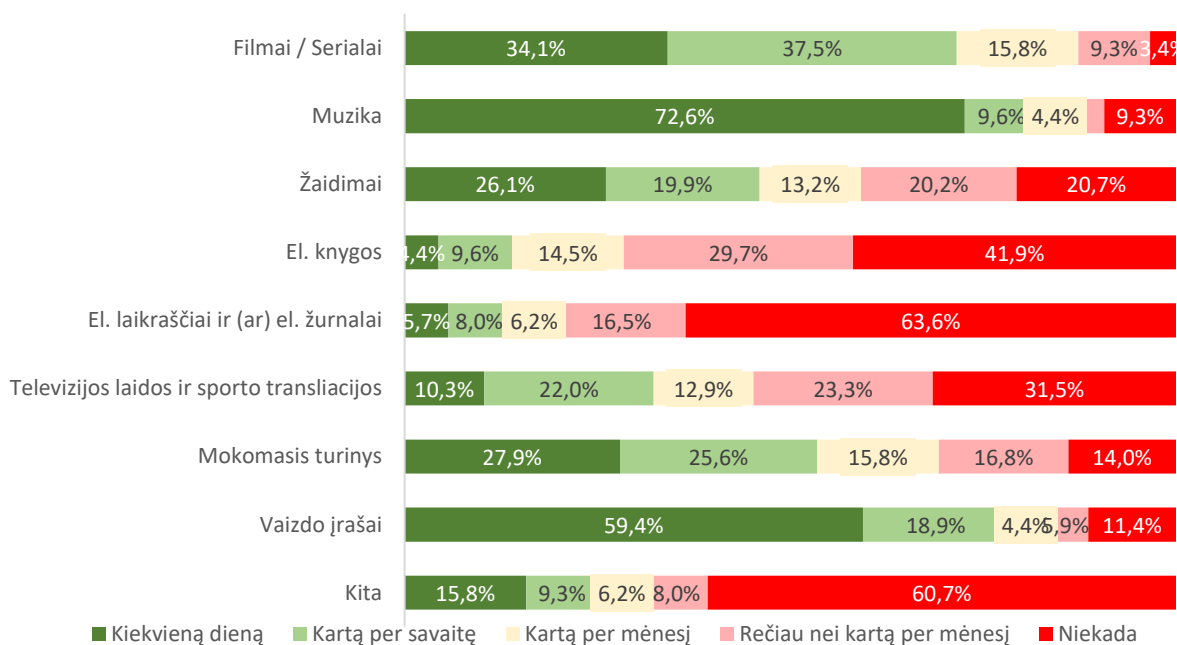
⁶ Imties dydis apskaičiuotas pateiktoje formulėje. Taip pat, pasirinkus 95 proc. tikimybę bei 0,5 proc. paklaidos tikimybę (<http://www.apklausa.lt/imties-dydis>).

Tyrimo dalyvių charakteristikos (N = 387):

4. TYRIMO REZULTATAI

Dauguma tyrimo dalyvių kasdien klausosi muzikos (72,6%), taip pat žiūri vaizdo įrašus (59,4%). (Pav. 4. 1.) Maždaug kas trečias apklaustasis nurodė, kad kasdien žiūri filmus ir serialus (34,1%) bei naudojasi mokomuoju turiniu (27,9%) internete. Ketvirtadalis visų tyrimo dalyvių bent kartą per savaitę žiūri televizijos laidas ir sporto transliacijas (22%) bei naudojasi mokomuoju turiniu (25,6%). Naudojimas kitu tyrime analizuotu turiniu yra žymiai retesnis. Didžioji dalis apklaustųjų pažymėjo, kad niekada nesinaudoja internetu skaityti el. laikraščius ir (ar) el. žurnalus (63,6%), taip pat daug apklaustųjų neskaito el. knygų (41,9%).

Pav. 4. 1. Kaip dažnai per pastaruosius 12 mėnesių Jūs klausėtės, žiūrėjote, skaitėte, naudojote, atsisiuntėte... toliau nurodytą turinį iš interneto?

Lyginant pagal lytį, moterys (76,3%) linkusios kasdien daugiau klausytis muzikos, negu vyrai (64,1%). (Žr. Lentelę 4. 1. 1.) Taip pat, statistiškai reikšmingi skirtumai išryškėjo žaidžiant žaidimus. Didesnė vyrų (39,3%) yra linkę juos žaisti kiekvieną dieną, lyginant su 20,4% moterų žaidžiančių žaidimus kiekvieną dieną. Taip pat, galima pamatyti skirtumą tarp moterų (25,2%) ir vyrų (10,3%), kurie per 12 paskutinių mėnesių nežaidė žaidimų. Analizuojant skirtumus tarp skirtingų lyčių atstovų pastebima, kad didesnė moterų (32,2%) dalis yra linkusi naudoti mokomąjį turinį kiekvieną dieną, negu vyrų (17,9%). Vaizdo įrašų žiūrėjime galima pastebėti tas pačias tendencijas, kaip ir su žaidimais – didesnė vyrų dalis (70,9%) žiūri vaizdo įrašus kiekvieną dieną, palyginus su

moterimis (54,4%). Kitos nepaminėtos elgsenos lyginant tyrimo dalyvius pagal lytį nėra statistiškai reikšmingos.

Lentelė 4. 1. 1. Kaip dažnai per pastaruosius 12 mėnesių Jūs klausėtės, žiūrėjote, skaitėte, naudojote, atsisiuntėte... toliau nurodytą turinį iš interneto?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Filmai / Serialai	Kartą per mėnesį	42 _a	15,6%	19 _a	16,2%
	Kartą per savaitę	93 _a	34,4%	52 _a	44,4%
	Kiekvieną dieną	100 _a	37,0%	32 _a	27,4%
	Niekada	7 _a	2,6%	6 _a	5,1%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	28 _a	10,4%	8 _a	6,8%
Muzika	Kartą per mėnesį	7 _a	2,6%	10 _b	8,5%
	Kartą per savaitę	21 _a	7,8%	16 _a	13,7%
	Kiekvieną dieną	206 _a	76,3%	75 _b	64,1%
	Niekada	24 _a	8,9%	12 _a	10,3%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	12 _a	4,4%	4 _a	3,4%
Žaidimai	Kartą per mėnesį	38 _a	14,1%	13 _a	11,1%
	Kartą per savaitę	52 _a	19,3%	25 _a	21,4%
	Kiekvieną dieną	55 _a	20,4%	46 _b	39,3%
	Niekada	68 _a	25,2%	12 _b	10,3%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	57 _a	21,1%	21 _a	17,9%
El. knygos	Kartą per mėnesį	35 _a	13,0%	21 _a	17,9%
	Kartą per savaitę	26 _a	9,6%	11 _a	9,4%
	Kiekvieną dieną	13 _a	4,8%	4 _a	3,4%
	Niekada	109 _a	40,4%	53 _a	45,3%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	87 _a	32,2%	28 _a	23,9%
El. laikraščiai ir (ar) el. žurnalai	Kartą per mėnesį	17 _a	6,3%	7 _a	6,0%
	Kartą per savaitę	24 _a	8,9%	7 _a	6,0%
	Kiekvieną dieną	13 _a	4,8%	9 _a	7,7%
	Niekada	172 _a	63,7%	74 _a	63,2%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	44 _a	16,3%	20 _a	17,1%
Televizijos laidos ir sporto transliacijos	Kartą per mėnesį	37 _a	13,7%	13 _a	11,1%
	Kartą per savaitę	61 _a	22,6%	24 _a	20,5%
	Kiekvieną dieną	26 _a	9,6%	14 _a	12,0%
	Niekada	91 _a	33,7%	31 _a	26,5%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	55 _a	20,4%	35 _b	29,9%
Mokomasis turinys	Kartą per mėnesį	41 _a	15,2%	20 _a	17,1%
	Kartą per savaitę	67 _a	24,8%	32 _a	27,4%
	Kiekvieną dieną	87 _a	32,2%	21 _b	17,9%
	Niekada	36 _a	13,3%	18 _a	15,4%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	39 _a	14,4%	26 _a	22,2%
Vaizdo įrašai	Kartą per mėnesį	14 _a	5,2%	3 _a	2,6%
	Kartą per savaitę	58 _a	21,5%	15 _b	12,8%
	Kiekvieną dieną	147 _a	54,4%	83 _b	70,9%
	Niekada	35 _a	13,0%	9 _a	7,7%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	16 _a	5,9%	7 _a	6,0%
Kita	Kartą per mėnesį	16 _a	5,9%	8 _a	6,8%
	Kartą per savaitę	24 _a	8,9%	12 _a	10,3%
	Kiekvieną dieną	38 _a	14,1%	23 _a	19,7%
	Niekada	171 _a	63,3%	64 _a	54,7%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	21 _a	7,8%	10 _a	8,5%

Lyginant respondentus pagal užsiėmimą, galima pastebėti statistiškai reikšmingus skirtumus tarp dirbančių studentų / atliekančių praktiką ir moksleivių, dirbančių asmenų ir moksleivių. (Žr. Lentelę 4. 1. 2.) Galima pastebėti, kad žymiai mažesnė dalis dirbančių studentų (12,1%) ir dirbančių asmenų (15,5%) žaidžia žaidimus kiekvieną dieną, palyginus su moksleiviais (38,5%). Taip pat didesnė dalis dirbančių studentų (31,8%) ir dirbančių asmenų (26,2%) per paskutinius 12 mėn. nežaidė žaidimų, tuo tarpu, tik 11,5% moksleivių nurodė nežaidžiantys žaidimų. Nors kita veikla užsiimančių žmonių maža dalis (10%) pažymėjo, kad nežaidė žaidimų per pastaruosius 12 mėn., palyginus su moksleiviais, tai nėra statistiškai reikšmingas skirtumas.

Lentelė 4. 1. 2. Kaip dažnai per pastaruosius 12 mėnesių Jūs klausėtės, žiūrėjote, skaitėte, naudojote, atsisiuntėte... toliau nurodytą turinį iš interneto?

		Užsiėmimas									
		Dirbantis (-i) studentas (-ė)/atlieku praktiką		Kita		Moksleivis (-ė)		Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)		Studentas (-ė)	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Žaidimai	Kartą per mėnesį	9 _a	13,6%	2 _a	10,0%	16 _a	12,3%	15 _a	14,6%	9 _a	13,2%
	Kartą per savaitę	16 _a	24,2%	4 _a	20,0%	32 _a	24,6%	16 _a	15,5%	9 _a	13,2%
	Kiekvieną dieną	8 _a	12,1%	6 _{a,b}	30,0%	50 _b	38,5%	16 _a	15,5%	21 _{a,b}	30,9%
	Niekada	21 _a	31,8%	2 _{a,b}	10,0%	15 _b	11,5%	27 _a	26,2%	15 _{a,b}	22,1%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	12 _{a,b}	18,2%	6 _{a,b}	30,0%	17 _a	13,1%	29 _b	28,2%	14 _{a,b}	20,6%
Mokomasis turinys	Kartą per mėnesį	8 _a	12,1%	4 _a	20,0%	20 _a	15,4%	15 _a	14,6%	14 _a	20,6%
	Kartą per savaitę	25 _a	37,9%	3 _{a,b}	15,0%	34 _{a,b}	26,2%	15 _b	14,6%	22 _{a,b}	32,4%
	Kiekvieną dieną	21 _a	31,8%	7 _a	35,0%	52 _a	40,0%	11 _b	10,7%	17 _{a,b}	25,0%
	Niekada	9 _a	13,6%	4 _{a,c}	20,0%	2 _b	1,5%	34 _c	33,0%	5 _{a,b}	7,4%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	3 _a	4,5%	2 _{a,b}	10,0%	22 _{a,b}	16,9%	28 _b	27,2%	10 _{a,b}	14,7%

Statistiškai reikšmingi skirtumai išryškėja lyginant tyrimo dalyvių mokomojo turinio naudojimo dažnumą. (Žr. Lentelę 4. 1. 2.) Čia, dirbantys ar atliekantys praktiką studentai dažniau naudoja mokomąjį turinį, negu dirbantys asmenys. 31,8% dirbančių / atliekančių praktiką studentų naudoja mokomąjį turinį kiekvieną dieną ir dar 37,9% – nors kartą per savaitę. Taip pat pastebima, kad 40% apklaustųjų moksleivių naudoja mokomąjį turinį kiekvieną dieną. Tuo tarpu, 10,7% dirbančių asmenų naudoja mokomąjį turinį kiekvieną dieną, 14,6% – kartą per savaitę. Taip pat, svarbu paminėti, kad tik 1,5% moksleivių bei 13,6% dirbančių ar atliekančių praktiką studentų

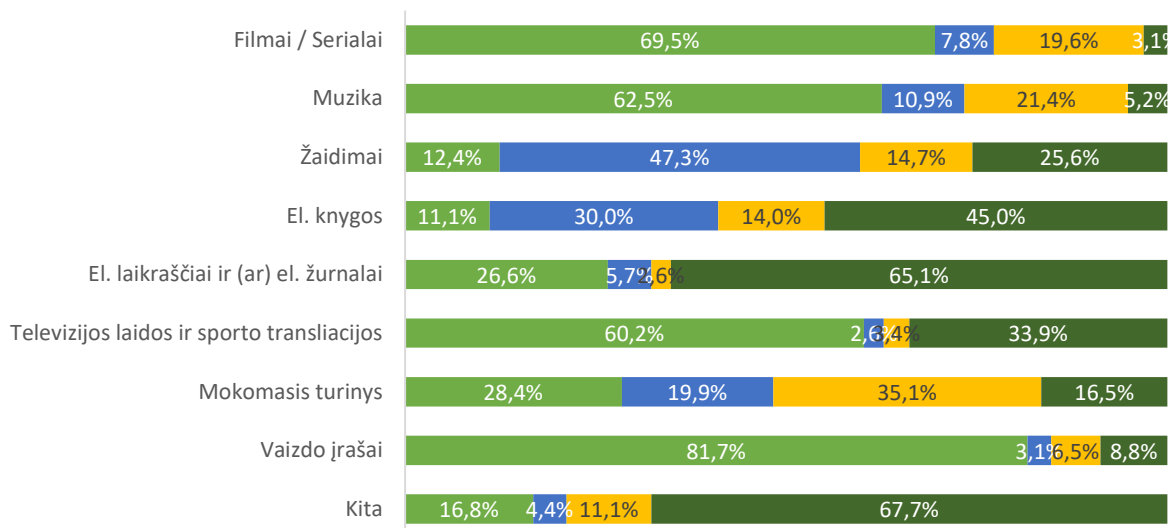
nesinaudojo internetiniais šaltiniais ieškant mokomojo turinio palyginus su 33% dirbančių asmenų. Statistiškai reikšmingai didesnė dalis studentų, taip pat nurodė niekad nesiklausantys muzikos (14,7%). (Žr. Lentelę 4. 1. 3.)

Kiti, nepaminėti skirtumai, lyginant pagal užsiėmimą, bei turimą ir siekiamą išsimokslinimą, nebuvo statistiškai reikšmingi.

Lentelė 4. 1. 3. Kaip dažnai per pastaruosius 12 mėnesių Jūs klausėtės, žiūrėjote, skaitėte, naudojote, atsisiuntėte... toliau nurodytą turinį iš interneto?

		Užsiėmimas									
		Dirbantis (-i) studentas (-ė)/atlieku praktiką		Kita		Moksleivis (-ė)		Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)		Studentas (-ė)	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Muzika	Kartą per mėnesį	3 _a	4,5%	1 _a	5,0%	7 _a	5,4%	4 _a	3,9%	2 _a	2,9%
	Kartą per savaitę	6 _a	9,1%	2 _a	10,0%	13 _a	10,0%	10 _a	9,7%	6 _a	8,8%
	Kiekvieną dieną	47 _a	71,2%	16 _a	80,0%	101 _a	77,7%	70 _a	68,0%	47 _a	69,1%
	Niekada	8 _{a,b}	12,1%	0 ¹	0,0%	5 _a	3,8%	13 _{a,b}	12,6%	10 _b	14,7%
	Rečiau nei kartą per mėnesį	2 _a	3,0%	1 _a	5,0%	4 _a	3,1%	6 _a	5,8%	3 _a	4,4%

Internetinį turinį, naudojamą nors kartą per savaitę, tyrimo dalyviai dažniausiai žiūri tiesiogiai (*streaming*). (Pav. 4. 2.) Ypač išsiskiria vaizdo įrašų žiūrėjimas – net daugiau nei 8 iš 10 tyrimo dalyvių žiūri tiesiogiai (81,7%). Taip pat dauguma apklaustųjų žiūri filmus ir serialus (69,5%), klausosi muzikos (62,5%), žiūri televizijos laidais ir sporto transliacijas (60,2%) tiesiogiai. Maždaug pusė tyrimo dalyvių atsisiunčia ir išsaugo žaidimų (47,3%) kopijas. O 30% apklaustųjų nurodė, kad skaito el. knygas atsisiuntę. Trečdalis – žiūri tiesiogiai arba žiūri/skaito ir išsaugo mokomojo turinio kopiją savajame įrenginyje, tuo tarpu 19,9% – naudoja mokomąjį turinį tik atsisiuntę.

- Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau
- Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)
- Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)
- Tokio turinio nenaudoju

Pav. 4. 2. Ką dažniausiai darote su pasirinktu turiniu?

Lyginant pagal lytį, galima pastebėti, kad moterys yra labiau linkusios žiūrėti filmus / serialus tiesiogiai (73,3%), negu vyrai (60,7%) ir mažiau linkusios atsisiųsti ir išsaugoti kopiją kompiuteryje / telefone (4,8%, o vyrai 14,5%). (Žr. Lentelę 4. 2. 1.) Taip pat, statistiškai reikšmingai daugiau moterų nežaidžia kompiuterinių žaidimų (30,4%), lyginant su vyrais, kurių tik 14,5% išskyrė nežaidžiantys žaidimų. Taip pat čia galima pastebėti, kad mažesnė dalis tyrime dalyvavusių moterų atsisiunčia ir išsaugo žaidimo kopiją kompiuteryje / telefone (42,6%), negu vyrų (58,1%). Kitų statistiškai reikšmingų skirtumų tarp moterų ir vyrų nėra.

Lentelė 4. 2. 1. Ką dažniausiai darote su pasirinktu turiniu?

		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Lytis					
Filmai / Serialai	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	50 _a	18,5%	26 _a	22,2%
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	13 _a	4,8%	17 _b	14,5%
	Tokio turinio nenaudoju	9 _a	3,3%	3 _a	2,6%
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	198 _a	73,3%	71 _b	60,7%
Žaidimai	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	38 _a	14,1%	19 _a	16,2%
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	115 _a	42,6%	68 _b	58,1%

	Tokio turinio nenaudoju	82 _a	30,4%	17 _b	14,5%
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	35 _a	13,0%	13 _a	11,1%
El. knygos	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	45 _a	16,7%	9 _b	7,7%
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	76 _a	28,1%	40 _a	34,2%
	Tokio turinio nenaudoju	119 _a	44,1%	55 _a	47,0%
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	30 _a	11,1%	13 _a	11,1%
El. laikraščiai ir (ar) el. žurnalai	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	7 _a	2,6%	3 _a	2,6%
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	13 _a	4,8%	9 _a	7,7%
	Tokio turinio nenaudoju	177 _a	65,6%	75 _a	64,1%
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	73 _a	27,0%	30 _a	25,6%
Televizijos laidos ir sporto transliacijos	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	6 _a	2,2%	7 _a	6,0%
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	4 _a	1,5%	6 _b	5,1%
	Tokio turinio nenaudoju	95 _a	35,2%	36 _a	30,8%
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	165 _a	61,1%	68 _a	58,1%
Mokomasis turinys	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	101 _a	37,4%	35 _a	29,9%
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	52 _a	19,3%	25 _a	21,4%
	Tokio turinio nenaudoju	42 _a	15,6%	22 _a	18,8%
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	75 _a	27,8%	35 _a	29,9%
Vaizdo įrašai	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	14 _a	5,2%	11 _a	9,4%
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	6 _a	2,2%	6 _a	5,1%
	Tokio turinio nenaudoju	27 _a	10,0%	7 _a	6,0%
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	223 _a	82,6%	93 _a	79,5%

Galima pastebėti, kad statistiškai reikšmingai daugiau 14-21 metų tyrimo dalyvių klausosi muzikos ir tiesiogiai, ir atsisiųsdami kopiją į įrenginius. Taip pat, šios amžiaus grupės asmenys dažniau klausosi muzikos tik tiesiogiai. (Žr. Lentelę 4. 2. 2.)

Lentelė 4. 2. 2. Ką dažniausiai darote su pasirinktu turiniu?

		Amžiaus grupės		
		14-21 m.	22 - 25 m.	26 - 29 m.
		N	N	N
Muzika	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	56 _a	15 _{a,b}	12 _b
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	27 _a	8 _a	7 _a
	Tokio turinio nenaudoju	7 _a	7 _a	6 _a

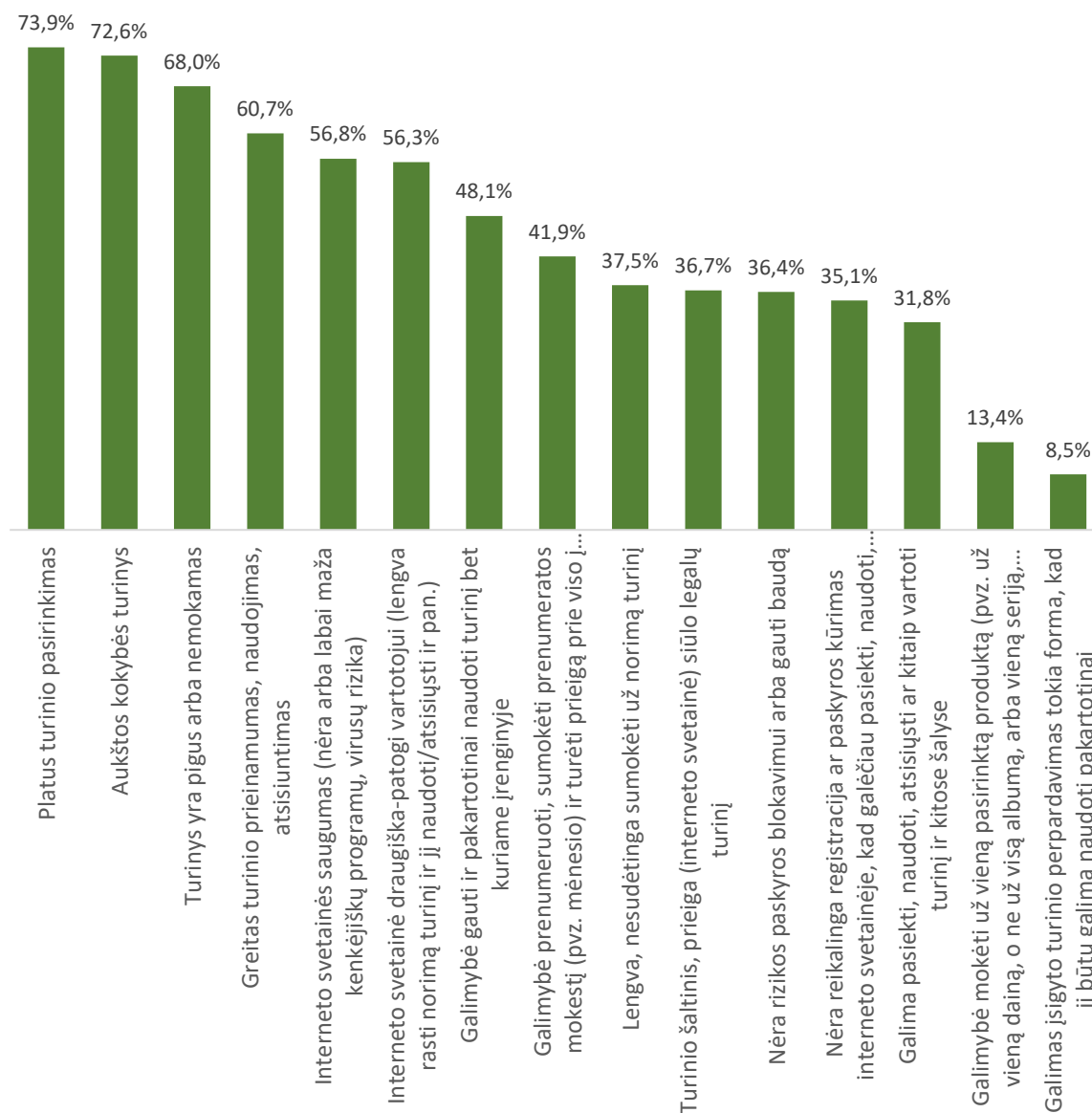
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	120 _a	58 _{a,b}	64 _b

Lyginant pagal užsiėmimą, galima pastebėti statistiškai reikšmingus skirtumus tarp to, kaip tyrimo dalyviai klausosi muzikos – statistiškai reikšmingai mažiau dirbančių asmenų (6,8%) klausosi muzikos, ją atsisiuntę į įrenginį, nei kita veikla (30%) užsiimančiais asmenimis. (Žr. Lentelę 4. 2. 3.) Taip pat, moksleiviai yra labiau linkę rinktis internetines platformas žaisti žaidimus (22,3%), negu dirbantys ar atliekantys praktiką studentai (6,1%). Lyginant pagal turimą arba siekiamą išsimokslinimą, didžiausias skirtumas matomas tarp bakalauro laipsnį turinčių arba jo siekiančių tyrimo dalyvių ir magistro laipsnį turinčių arba siekiančių dalyvių. Bakalauro laipsnį turintys dalyviai mažiau linkę žiūrėti vaizdo įrašus tiesiogiai (62,7%), palyginus su magistro laipsnį turinčiais (83,3%) tyrimo dalyviais. Kiti, nepaminėti tyrimo dalyvių pasirinkimai kaip naudoti internetinį turinį, lyginant pagal turimą užsiėmimą ir turimą išsimokslinimą, nėra statistiškai reikšmingi.

Lentelė 4. 2.3. Ką dažniausiai darote su pasirinktu turiniu?

		Užsiėmimas									
		Dirbantis (-i) studentas (-)		Kita		Moksleivis (-ė)		Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)		Studentas (-ė)	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Muzika	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	13 _a	19,7%	4 _a	20,0%	35 _a	26,9%	16 _a	15,5%	15 _a	22,1%
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	5 _{a,b}	7,6%	6 _a	30,0%	21 _{a,b}	16,2%	7 _b	6,8%	3 _{b,c}	4,4%
	Tokio turinio nenaudoju	5 _a	7,6%	0 ¹	0,0%	2 _a	1,5%	8 _a	7,8%	5 _a	7,4%
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	43 _a	65,2%	10 _a	50,0%	72 _a	55,4%	72 _a	69,9%	45 _a	66,2%
Žaidimai	Abu: Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	7 _a	10,6%	3 _a	15,0%	25 _a	19,2%	14 _a	13,6%	8 _a	11,8%
	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	32 _a	48,5%	10 _a	50,0%	56 _a	43,1%	49 _a	47,6%	36 _a	52,9%
	Tokio turinio nenaudoju	23 _a	34,8%	5 _{a,b}	25,0%	20 _b	15,4%	31 _{a,b}	30,1%	20 _{a,b}	29,4%
	Žiūriu tiesiogiai (streaming)/klausau arba žiūriu/skaitau	4 _a	6,1%	2 _{a,b}	10,0%	29 _b	22,3%	9 _{a,b}	8,7%	4 _a	5,9%

Renkantis kokį turinį naudoti, tyrimo dalyviams svarbiausia platus pasirinkimas (73,9%), kokybė (72,6%) ir kaina (68,0%). (Pav. 4. 3.) Taip pat, kaip svarbios savybės nurodomos greitas turinio prieinamumas (60,7%), interneto svetainės saugumas (56,8%) bei vartotojui draugiška ir patogi interneto svetainė (56,3%). Mažiausiai dėmesio renkantis turinį tyrimo dalyviai skiria galimybei mokėti už vieną pasirinktą produktą (13,4%) ir galimą įsigyto turinio perpardavimą tokia forma, kad jį būtų galima naudoti pakartotinai (8,5%).

Pav. 4. 3. Jeigu norite naudoti, atsisiųsti ar kitaip naudoti turinį iš interneto, pvz., filmus/serialus, muziką, žaidimus, el. knygas, el. laikraščius ar el. žurnalus, televizijos laidas ar sporto transliacijas, mokomąjį turinį, vaizdo įrašus ir kt., kas jums svarbu?

Lyginant, kaip skirtingų lyčių atstovai atsisiunčia ar naudoja turinį, pastebima, kad moterims (45,6%) yra svarbesnė, negu vyrams (33,3%) galimybė prenumeruoti, sumokėti prenumeratos mokestį ir turėti prieigą prie viso į prenumeratos planą įtraukto turinio. (Žr. Lentelę

4. 3. 1.) Taip pat, moterys yra labiau linkusios išskirti interneto svetainės saugumo svarbą (61,9%, lyginant su 45,3% vyrų). Moterims (40%) yra svarbiau ir tai, ar turinio šaltinis, prieiga siūlo legalų turinį. Šią savybę, kaip svarbią, išskiria tik 29,1% vyrų.

Lentelė 4. 3. 1. Jeigu norite naudoti, atsisiųsti ar kitaip naudoti turinį iš interneto, pvz., filmus/serialus, muziką, žaidimus, el. knygas, el. laikraščius ar el. žurnalus, televizijos laidas ar sporto transliacijas, mokomąjį turinį, vaizdo įrašus ir kt., kas jums svarbu?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Kas svarbu siunčiantis, naudojant turinį?		267 _a	98,9%	116 _a	99,1%
	Aukštos kokybės turinys	190 _a	70,4%	91 _a	77,8%
	Galima pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį ir kitose šalyse	82 _a	30,4%	41 _a	35,0%
	Galimas įsigyto turinio perpardavimas tokia forma, kad jį būtų galima naudoti pakartotinai	20 _a	7,4%	13 _a	11,1%
	Galimybė gauti ir pakartotinai naudoti turinį bet kuriame įrenginyje	124 _a	45,9%	62 _a	53,0%
	Galimybė mokėti už vieną pasirinktą produktą (pvz. už vieną dainą, o ne už visą albumą, arba vieną seriją, bet ne už visą sezoną ir pan.)	38 _a	14,1%	14 _a	12,0%
	Galimybė prenumeruoti, sumokėti prenumeratos mokestį (pvz. mėnesio) ir turėti prieigą prie viso į prenumeratos planą įtraukto turinio	123 _a	45,6%	39 _b	33,3%
	Greitas turinio prieinamumas, naudojimas, atsisiuntimas	161 _a	59,6%	74 _a	63,2%
	Interneto svetainė draugiška-patogi vartotojui (lengva rasti norimą turinį ir jį naudoti/atsisiųsti ir pan.)	155 _a	57,4%	63 _a	53,8%
	Interneto svetainės saugumas (nėra arba labai maža kenkėjiškų programų, virusų rizika)	167 _a	61,9%	53 _b	45,3%
	Lengva, nesudėtinga sumokėti už norimą turinį	109 _a	40,4%	36 _a	30,8%
	Nėra reikalinga registracija ar paskyros kūrimas interneto svetainėje, kad galėčiau pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį	95 _a	35,2%	41 _a	35,0%
	Nėra rizikos paskyros blokavimui arba gauti baudą	101 _a	37,4%	40 _a	34,2%
	Platus turinio pasirinkimas	201 _a	74,4%	85 _a	72,6%
	Turinio šaltinis, prieiga (internetu svetainė) siūlo legalų turinį	108 _a	40,0%	34 _b	29,1%
Turinys yra pigus arba nemokamas	183 _a	67,8%	80 _a	68,4%	

Lyginant amžiaus grupes, galima išskirti, kad 14-21 metų amžiaus grupei yra svarbiau galimybė prenumeruoti ir turėti prieigą prie viso į prenumeratos planą įtraukto turinio, nei kitų amžiaus grupių atstovams. (Žr. Lentelę 4. 3. 2.) Taip pat, šiai amžiaus grupei yra svarbiau, kad būtų lengva susimokėti už turimą turinį, negu 26-29 amžiaus grupės atstovams. Taip pat galima išskirti, kad labiau negu kitos amžiaus grupės, 14-21 metų tyrimo dalyviai pamini plataus turinio pasirinkimo ir turinio kainos svarbą.

Lentelė 4. 3. 2. Jeigu norite naudoti, atsisiųsti ar kitaip naudoti turinį iš interneto, pvz., filmus/serialus, muziką, žaidimus, el. Knygas, el. Laikraščius ar el. Žurnalus, televizijos laidas ar sporto transliacijas, mokomąjį turinį, vaizdo įrašus ir kt., kas jums svarbu?

		Amžiaus grupės		
		14-21 m.	22 - 25 m.	26 - 29 m.
		N	N	N
Kas svarbu siunčiantis, naudojant turinį?		207 _a	87 _a	89 ¹
	Aukštos kokybės turinys	155 _a	62 _a	64 _a
	Galima pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį ir kitose šalyse	73 _a	25 _a	25 _a
	Galimas įsigyto turinio perpardavimas tokia forma, kad jį būtų galima naudoti pakartotinai	21 _a	5 _a	7 _a
	Galimybė gauti ir pakartotinai naudoti turinį bet kuriame įrenginyje	111 _a	36 _a	39 _a
	Galimybė mokėti už vieną pasirinktą produktą (pvz. už vieną dainą, o ne už visą albumą, arba vieną seriją, bet ne už visą sezoną ir pan.)	30 _a	10 _a	12 _a
	Galimybė prenumeruoti, sumokėti prenumeratos mokestį (pvz. mėnesio) ir turėti prieigą prie viso į prenumeratos planą įtraukto turinio	67 _a	47 _b	48 _b
	Greitas turinio prieinamumas, naudojimas, atsisiuntimas	131 _a	53 _a	51 _a
	Interneto svetainė draugiška-patogi vartotojui (lengva rasti norimą turinį ir jį naudoti/atsisiųsti ir pan.)	120 _a	46 _a	52 _a
	Interneto svetainės saugumas (nėra arba labai maža kenkėjiškų programų, virusų rizika)	123 _a	49 _a	48 _a
	Lengva, nesudėtinga sumokėti už norimą turinį	63 _a	38 _{a,b}	44 _b
	Nėra reikalinga registracija ar paskyros kūrimas interneto svetainėje, kad galėčiau pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį	94 _a	22 _b	20 _b
	Nėra rizikos paskyros blokavimui arba gauti baudą	103 _a	17 _b	21 _b
	Platus turinio pasirinkimas	145 _a	67 _{a,b}	74 _b
	Turinio šaltinis, prieiga (internetu svetainė) siūlo legalų turinį	77 _a	31 _a	34 _a
Turinys yra pigus arba nemokamas	164 _a	52 _b	47 _b	

Lyginant pagal pagrindinį turimą užsiėmimą galima išskirti, kad didesnei daliai dirbančių / atliekančių praktiką studentų (53%) ir dirbančių asmenų (55,3%) yra svarbi galimybė prenumeruoti, sumokėti prenumeratos mokestį ir turėti prieigą prie viso į prenumeratą įtraukto turinio, palyginus su moksleiviais, iš kurių tik 26,9% apklaustųjų išskiria šį kriterijų kaip svarbų. (Žr. Lentelę 4. 3. 3.)

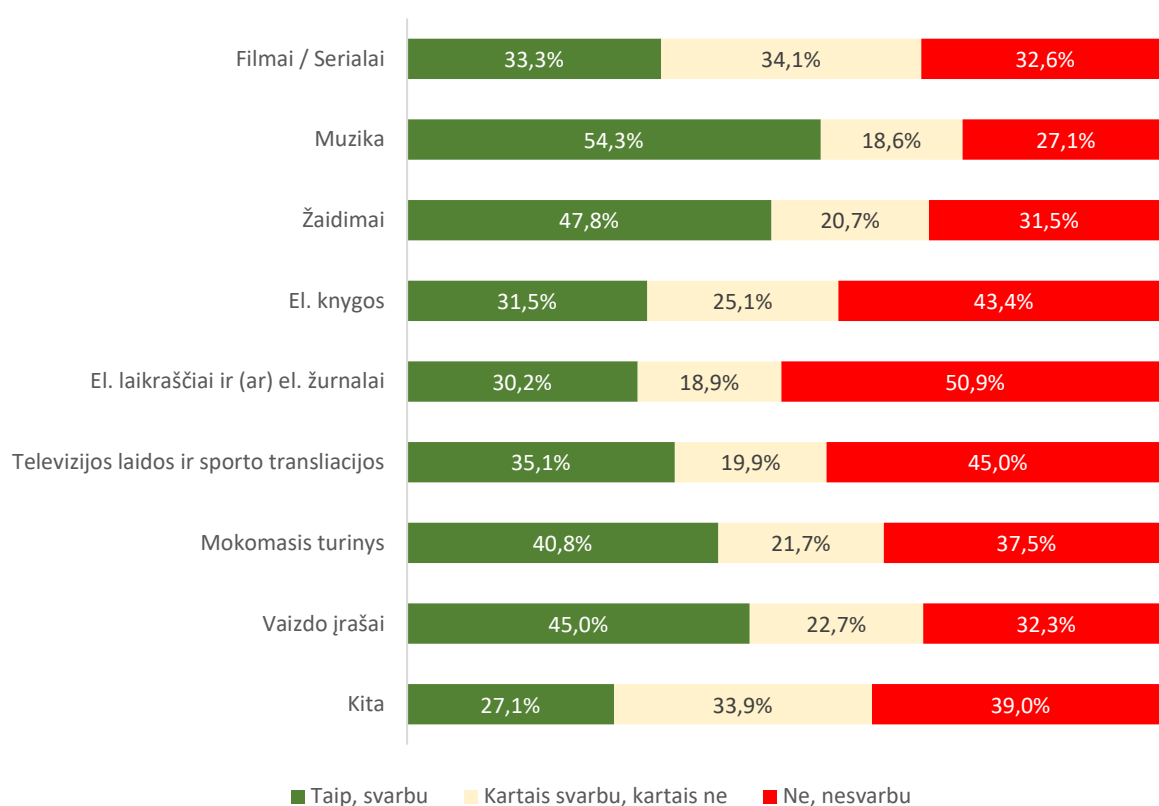
Lentelė 4. 3. 3. Jeigu norite naudoti, atsisiųsti ar kitaip naudoti turinį iš interneto, pvz., filmus/serialus, muziką, žaidimus, el. knygas, el. laikraščius ar el. žurnalus, televizijos laidas ar sporto transliacijas, mokomąjį turinį, vaizdo įrašus ir kt., kas jums svarbu?

		Užsiėmimas									
		Dirbantis (-i) studentas (-ė)/atlieku praktiką		Kita		Moksleivis (-ė)		Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)		Studentas (-ė)	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kas svarbu siunčiantis, naudojant turinį?		65 _a	98,48%	20 ¹	100,00%	128 _a	98,46%	102 _a	99,03%	68 ¹	100,00%
	Aukštos kokybės turinys	48 _a	72,73%	14 _a	70,00%	97 _a	74,62%	74 _a	71,84%	48 _a	70,59%
	Galima pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį ir kitose šalyse	19 _a	28,79%	9 _a	45,00%	52 _a	40,00%	27 _a	26,21%	16 _a	23,53%
	Galimas įsigyto turinio perpardavimas tokia forma, kad jį būtų galima naudoti pakartotinai	2 _a	3,03%	2 _a	10,00%	18 _a	13,85%	9 _a	8,74%	2 _a	2,94%
	Galimybė gauti ir pakartotinai naudoti turinį bet kuriame įrenginyje	32 _a	48,48%	6 _a	30,00%	71 _a	54,62%	46 _a	44,66%	31 _a	45,59%
	Galimybė mokėti už vieną pasirinktą produktą (pvz. už vieną dainą, o ne už visą albumą, arba vieną seriją, bet ne už visą sezoną ir pan.)	13 _a	19,70%	6 _a	30,00%	13 _a	10,00%	11 _a	10,68%	9 _a	13,24%
	Galimybė prenumeruoti, sumokėti prenumeratos mokestį (pvz. mėnesio) ir turėti prieigą prie viso į prenumeratos planą įtraukto turinio	35 _a	53,03%	7 _{a,b}	35,00%	35 _b	26,92%	57 _a	55,34%	28 _{a,b}	41,18%
	Greitas turinio prieinamumas, naudojimas, atsisiuntimas	37 _a	56,06%	10 _a	50,00%	83 _a	63,85%	58 _a	56,31%	47 _a	69,12%

Interneto svetainė draugiška-patogi vartotojui (lengva rasti norimą turinį ir jį naudoti/atsisiųsti ir pan.)	36 _a	54,55%	11 _a	55,00%	78 _a	60,00%	57 _a	55,34%	36 _a	52,94%
Interneto svetainės saugumas (nėra arba labai maža kenkėjiškų programų, virusų rizika)	33 _a	50,00%	10 _a	50,00%	84 _a	64,62%	56 _a	54,37%	37 _a	54,41%
Lengva, nesudėtinga sumokėti už norimą turinį	30 _a	45,45%	9 _{a,b}	45,00%	33 _b	25,38%	49 _a	47,57%	24 _{a,b}	35,29%
Nėra reikalinga registracija ar paskyros kūrimas interneto svetainėje, kad galėčiau pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį	21 _{a,c,d}	31,82%	5 _{a,c,d}	25,00%	60 _{a,b}	46,15%	20 _c	19,42%	30 _{b,d}	44,12%
Nėra rizikos paskyros blokavimui arba gauti baudą	11 _a	16,67%	9 _{a,b}	45,00%	75 _b	57,69%	26 _a	25,24%	20 _a	29,41%
Platus turinio pasirinkimas	49 _{a,b}	74,24%	13 _{a,b}	65,00%	88 _a	67,69%	87 _b	84,47%	49 _{a,b}	72,06%
Turinio šaltinis, prieiga (internetu svetainė) siūlo legalų turinį	27 _a	40,91%	3 _a	15,00%	54 _a	41,54%	38 _a	36,89%	20 _a	29,41%
Turinys yra pigus arba nemokamas	40 _a	60,61%	11 _{a,b}	55,00%	105 _b	80,77%	60 _a	58,25%	47 _{a,b}	69,12%

5. SKAITMENINIS TURINYS

Vertindami patikimų šaltinių svarbą internete, daugiau nei pusė tyrimo dalyvių išskyrė, kad svarbu klausyti muzikos legaliai. Taip pat legalus turinys svarbus siunčiantis žaidimus (47,8%) ir žiūrint vaizdo įrašus (45,0%). (Pav. 5. 1.). Nepaisant to, maždaug pusei apklaustųjų nėra svarbu ar šaltinis yra legalus, skaitant el. laikraščius ir / ar el. žurnalus. Tačiau svarbu paminėti, kad 63,6% tyrimo dalyvių neskaito el. laikraščių ir (ar) el. žurnalų. Vertinant bendrai, maždaug trečdaliui apklaustųjų nėra svarbu ar vartojamas turinys yra legalus klausantis muzikos (27,1%), žiūrint filmus / serialus (32,6%), siunčiantis žaidimus (31,5%) bei žiūrint vaizdo įrašus (32,3%).

Pav. 5. 1. Kai ieškote turinio internete, ar Jums yra svarbu, ar pasirinktas šaltinis, prieiga (interneto svetainė) siūlanti turinį naudojimui, atsisiuntimui ir kt., teikia šį turinį legaliai ar nelegaliai?

Lyginant pagal lytį, didesnei daliai vyrų (43,6%), nei moterų (27,8%) nėra svarbu ar filmai / serialai yra atsisiunčiami / žiūrimi iš nelegalių šaltinių, prieigų. Analogiškai, didesnei daliai vyrų (35%), nei moterų (23,7%) nėra svarbu, ar muzika yra klausoma iš legalių ar nelegalių šaltinių. (Žr. Lentelę 5. 1. 1.) Net 58,5 % moterų yra linkusios sutikti, kad svarbu, kokiais šaltiniais yra klausoma muzika. Didesnė dalis vyrų (48,7%), negu moterų (32,6%) nurodo, kad jiems nėra svarbu ar mokomasis turinys yra parsisiunčiamas / naudojamas iš patikimų, legalių šaltinių. Tokią pačią tendenciją galima pastebėti vertinant legalaus vaizdo įrašų žiūrėjimo svarbą: 44,4% vyrų ir tik 27%

moterų, mano kad nėra svarbu ar vaizdo įrašai yra žiūrimi legaliai. Kiti, nepaminėti skirtumai nėra statistiškai reikšmingi. (Žr. Lentelę 5. 1. 2.)

Analizuojant tyrimo dalyvių nuomonę pagal užsiėmimą, pastebima, kad statistiškai reikšmingai didesnė dalis moksleivių (53,1%) išskiria mokomojo turinio iš legalių šaltinių svarbą, palyginus su studentais (29,4%).

Lentelė 5. 1. 1. Kai ieškote turinio internete, ar Jums yra svarbu, ar pasirinktas šaltinis, prieiga (internetu svetainė) siūlanti turinį naudojimui, atsisiuntimui ir kt., teikia šį turinį legaliai ar nelegaliai?

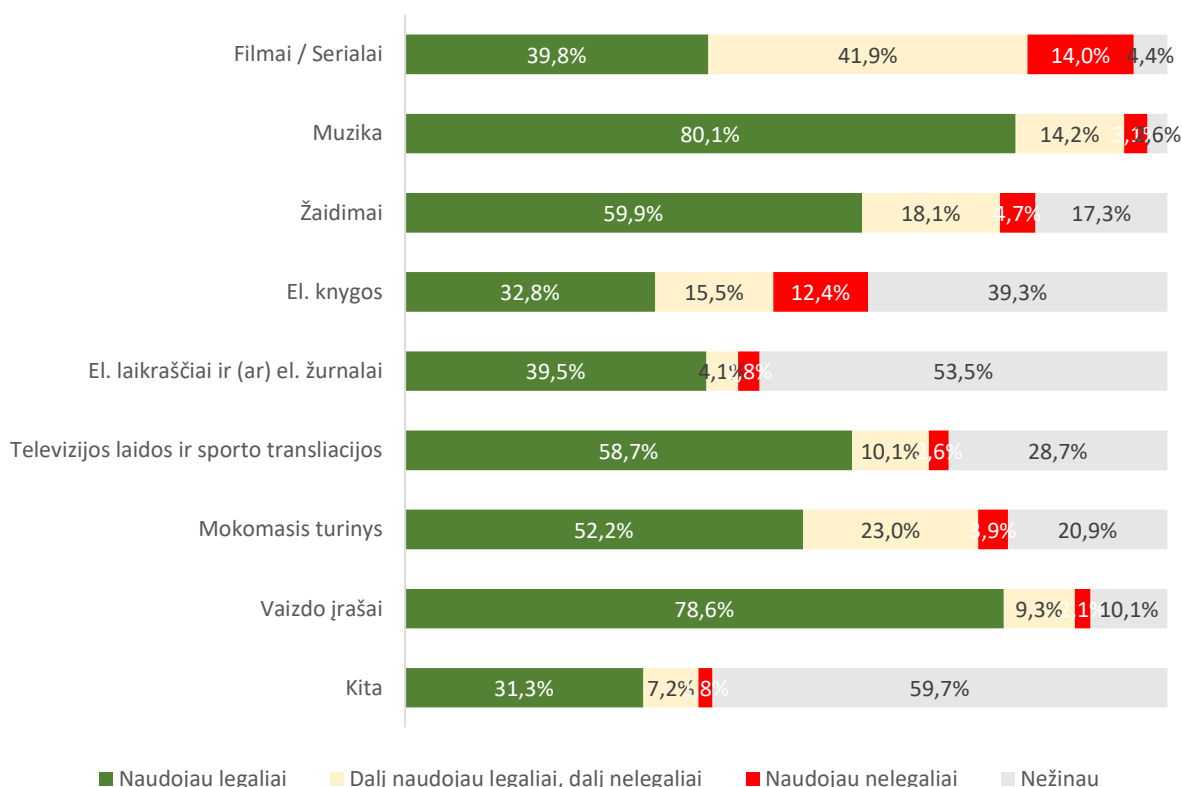
		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Filmai / Serialai	Kartais svarbu, kartais ne	97 _a	35,9%	35 _a	29,9%
	Ne, nesvarbu	75 _a	27,8%	51 _b	43,6%
	Taip, svarbu	98 _a	36,3%	31 _a	26,5%
Muzika	Kartais svarbu, kartais ne	48 _a	17,8%	24 _a	20,5%
	Ne, nesvarbu	64 _a	23,7%	41 _b	35,0%
	Taip, svarbu	158 _a	58,5%	52 _b	44,4%
Žaidimai	Kartais svarbu, kartais ne	57 _a	21,1%	23 _a	19,7%
	Ne, nesvarbu	81 _a	30,0%	41 _a	35,0%
	Taip, svarbu	132 _a	48,9%	53 _a	45,3%
El. knygos	Kartais svarbu, kartais ne	72 _a	26,7%	25 _a	21,4%
	Ne, nesvarbu	103 _a	38,1%	65 _b	55,6%
	Taip, svarbu	95 _a	35,2%	27 _b	23,1%
El. laikraščiai ir (ar) el. žurnalai	Kartais svarbu, kartais ne	54 _a	20,0%	19 _a	16,2%
	Ne, nesvarbu	125 _a	46,3%	72 _b	61,5%
	Taip, svarbu	91 _a	33,7%	26 _b	22,2%

Lentelė 5. 1. 2. Kai ieškote turinio internete, ar Jums yra svarbu, ar pasirinktas šaltinis, prieiga (internetu svetainė) siūlanti turinį naudojimui, atsisiuntimui ir kt., teikia šį turinį legaliai ar nelegaliai?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Televizijos laidos ir sporto transliacijos	Kartais svarbu, kartais ne	55 _a	20,4%	22 _a	18,8%
	Ne, nesvarbu	113 _a	41,9%	61 _a	52,1%
	Taip, svarbu	102 _a	37,8%	34 _a	29,1%
Mokomasis turinys	Kartais svarbu, kartais ne	63 _a	23,3%	21 _a	17,9%
	Ne, nesvarbu	88 _a	32,6%	57 _b	48,7%
	Taip, svarbu	119 _a	44,1%	39 _b	33,3%
Vaizdo įrašai	Kartais svarbu, kartais ne	68 _a	25,2%	20 _a	17,1%
	Ne, nesvarbu	73 _a	27,0%	52 _b	44,4%
	Taip, svarbu	129 _a	47,8%	45 _a	38,5%
Kita	Kartais svarbu, kartais ne	96 _a	35,6%	35 _a	29,9%
	Ne, nesvarbu	95 _a	35,2%	56 _b	47,9%
	Taip, svarbu	79 _a	29,3%	26 _a	22,2%

Per pastaruosius 12 mėn. maždaug 8 iš 10 tyrimo dalyvių klausėsi muzikos (80,1%) legaliai. (Pav. 5. 2.) Vaizdo įrašus (78,6%) dauguma taip pat žiūrėjo legaliai. Daugiau nei pusė tyrimo dalyvių siuntėsi žaidimus (59,9%), žiūrėjo televizijos laidas / sporto transliacijas (58,7%) ir naudojo mokomuoju turiniu (52,2%) legaliai. Labiausiai išsiskyrė filmų ir serialų žiūrėjimas: 41,9% respondentų dalį turinio vartoja legaliai, dalį nelegaliai, o 14% - šį skaitmeninį turinį žiūri nelegaliai. Taip pat galima paminėti, kad 23% tyrimo dalyvių naudoja / siunčiasi mokomąjį turinį legaliais ir nelegaliais šaltiniais bei priegomis.

Pav. 5. 2. Kaip per pastaruosius 12 mėn. naudojote, atsisiuntėte arba transliavote, žiūrėjote tiesiogiai (streaming) pateiktą skaitmeninį turinį?

Svarbu paminėti, kad didesnei daliai vyrų nėra svarbu ar žiūrimi / atsisiunčiami filmai ir serialai yra iš legalių tinklapių, vyrai (23,9%, lyginant su 9,6% moterų) taip pat yra labiau linkę žiūrėti filmus ir serialus iš nelegalių šaltinių. (Žr. Lentelę 5. 2. 1). Didesnė dalis moterų (84,4%) klausosi muzikos legaliai, lyginant su 70,1% vyrų. Analizuojant elgesį žaidžiant žaidimus, galima pastebėti, kad didesnė dalis vyrų (29,1%), nei moterų (13,3%), dalį žaidimų siunčiasi legaliai, dalį nelegaliai. Daugiau vyrų (17,1%) renkasi žiūrėti televizijos laidas ir sporto transliacijas tiek legaliai, tiek nelegaliai. Taip pat, didesnė dalis moterų (62,6%), nei vyrų (49,6%) žiūri televizijos laidas ir sporto transliacijas iš legalių šaltinių. (Žr. Lentelę 5. 2. 2.) Mokomasis turinys ne išimtis, 55,9% moterų jį

naudoja legaliai palyginus su 43,6% vyrų. Analizuojant kaip tyrimo dalyviai renka žiūrėti vaizdo įrašus, pastebima ta pati tendencija – legaliai moterys (81,9%) tai daro dažniau nei vyrai (70,9%).

Lentelė 5. 2. 1. Kaip per pastaruosius 12 mėn. naudojote, atsisiuntėte arba transliavote, žiūrėjote tiesiogiai (streaming) pateiktą skaitmeninį turinį?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Filmai / Serialai	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	118 _a	43,7%	44 _a	37,6%
	Naudoju legaliai	112 _a	41,5%	42 _a	35,9%
	Naudoju nelegaliai	26 _a	9,6%	28 _b	23,9%
	Nežinau	14 _a	5,2%	3 _a	2,6%
Muzika	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	34 _a	12,6%	21 _a	17,9%
	Naudoju legaliai	228 _a	84,4%	82 _b	70,1%
	Naudoju nelegaliai	4 _a	1,5%	8 _b	6,8%
	Nežinau	4 _a	1,5%	6 _b	5,1%
Žaidimai	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	36 _a	13,3%	34 _b	29,1%
	Naudoju legaliai	167 _a	61,9%	65 _a	55,6%
	Naudoju nelegaliai	10 _a	3,7%	8 _a	6,8%
	Nežinau	57 _a	21,1%	10 _b	8,5%
El. knygos	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	41 _a	15,2%	19 _a	16,2%
	Naudoju legaliai	99 _a	36,7%	28 _b	23,9%
	Naudoju nelegaliai	30 _a	11,1%	18 _a	15,4%
	Nežinau	100 _a	37,0%	52 _a	44,4%

Lentelė 5. 2. 2. Kaip per pastaruosius 12 mėn. naudojote, atsisiuntėte arba transliavote, žiūrėjote tiesiogiai (streaming) pateiktą skaitmeninį turinį?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
El. laikraščiai ir (ar) el. žurnalai	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	8 _a	3,0%	8 _a	6,8%
	Naudoju legaliai	115 _a	42,6%	38 _a	32,5%
	Naudoju nelegaliai	3 _a	1,1%	8 _b	6,8%
	Nežinau	144 _a	53,3%	63 _a	53,8%
Televizijos laidos ir sporto transliacijos	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	19 _a	7,0%	20 _b	17,1%
	Naudoju legaliai	169 _a	62,6%	58 _b	49,6%
	Naudoju nelegaliai	1 _a	,4%	9 _b	7,7%
	Nežinau	81 _a	30,0%	30 _a	25,6%
Mokomasis turinys	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	58 _a	21,5%	31 _a	26,5%
	Naudoju legaliai	151 _a	55,9%	51 _b	43,6%
	Naudoju nelegaliai	8 _a	3,0%	7 _a	6,0%
	Nežinau	53 _a	19,6%	28 _a	23,9%
Vaizdo įrašai	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	19 _a	7,0%	17 _b	14,5%
	Naudoju legaliai	221 _a	81,9%	83 _b	70,9%
	Naudoju nelegaliai	2 _a	,7%	6 _b	5,1%
	Nežinau	28 _a	10,4%	11 _a	9,4%
Kita	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	14 _a	5,2%	14 _b	12,0%
	Naudoju legaliai	90 _a	33,3%	31 _a	26,5%
	Naudoju nelegaliai	0 ¹	0,0%	7 _a	6,0%
	Nežinau	166 _a	61,5%	65 _a	55,6%

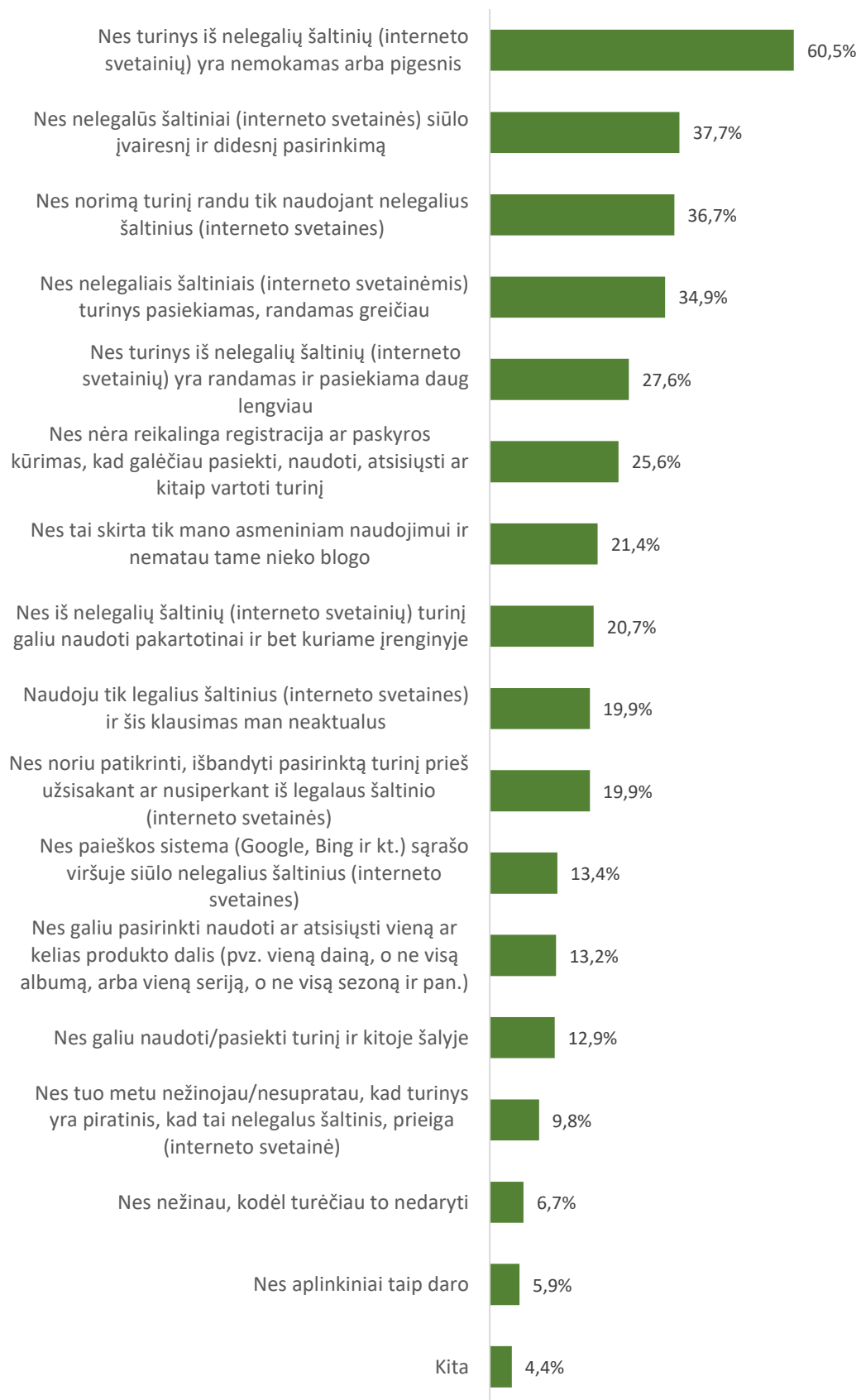
Lyginant pagal tyrimo dalyvių užsiėmimą, galima pastebėti statistiškai reikšmingą skirtumą tarp moksleivių (4,6%) ir dirbančių asmenų (17,5%), kurie renkantis žiūrėti televizijos laidas ir sporto transliacijas tiek legaliai, tiek ir nelegaliai. (Žr. Lentelę 5. 2. 3.) Statistiškai reikšmingai didesnė dalis studentų (39,7%), nei moksleivių (12,3%), dalį mokomojo turinio naudoja tiek legaliai, tiek nelegaliai. Tačiau, net 67,7% moksleivių naudoja mokomąjį turinį tik legaliai. Statistiškai reikšmingo skirtumo tarp studentų (39,7%) nėra, tačiau išryškėja skirtumas tarp moksleivių ir dirbančių asmenų (43,7%). Kiti, nepaminėti skirtumai, analizuojant tyrimo dalyvius pagal užsiėmimą, nėra statistiškai reikšmingi.

Lentelė 5. 2. 3. Kaip per pastaruosius 12 mėn. naudojote, atsisiuntėte arba transliavote, žiūrėjote tiesiogiai (streaming) pateiktą skaitmeninį turinį?

		Užsiėmimas									
		Dirbantis (-i) studentas (-ė)/atlieku praktiką		Kita		Moksleivis (-ė)		Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)		Studentas (-ė)	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Televizijos laidos ir sporto transliacijos	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	4 _{a,b}	6,1%	4 _{a,b}	20,0%	6 _a	4,6%	18 _b	17,5%	7 _{a,b}	10,3%
	Naudoju legaliai	38 _a	57,6%	9 _a	45,0%	79 _a	60,8%	68 _a	66,0%	33 _a	48,5%
	Naudoju nelegaliai	1 _a	1,5%	2 _a	10,0%	4 _a	3,1%	1 _a	1,0%	2 _a	2,9%
	Nežinau	23 _a	34,8%	5 _{a,b}	25,0%	41 _a	31,5%	16 _b	15,5%	26 _a	38,2%
Mokomasis turinys	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	20 _a	30,3%	4 _{a,b}	20,0%	16 _b	12,3%	22 _{a,b}	21,4%	27 _a	39,7%
	Naudoju legaliai	33 _{a,b}	50,0%	9 _{a,b}	45,0%	88 _a	67,7%	45 _b	43,7%	27 _{b,c}	39,7%
	Naudoju nelegaliai	0 ¹	0,0%	1 _a	5,0%	3 _a	2,3%	5 _a	4,9%	6 _a	8,8%
	Nežinau	13 _a	19,7%	6 _a	30,0%	23 _a	17,7%	31 _a	30,1%	8 _a	11,8%
Vaizdo įrašai	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	6 _a	9,1%	1 _a	5,0%	8 _a	6,2%	11 _a	10,7%	10 _a	14,7%
	Naudoju legaliai	53 _a	80,3%	15 _a	75,0%	105 _a	80,8%	83 _a	80,6%	48 _a	70,6%
	Naudoju nelegaliai	2 _a	3,0%	2 _a	10,0%	2 _a	1,5%	0 ¹	0,0%	2 _a	2,9%
	Nežinau	5 _a	7,6%	2 _a	10,0%	15 _a	11,5%	9 _a	8,7%	8 _a	11,8%
Kita	Dalį naudoju legaliai, dalį nelegaliai	4 _a	6,1%	4 _a	20,0%	6 _a	4,6%	9 _a	8,7%	5 _a	7,4%
	Naudoju legaliai	18 _a	27,3%	10 _a	50,0%	50 _a	38,5%	30 _a	29,1%	13 _a	19,1%

	Naudojau nelegaliai	0 ¹	0,0%	0 ¹	0,0%	4 _a	3,1%	1 _a	1,0%	2 _a	2,9%
	Nežinau	44 _a	66,7%	6 _b	30,0%	70 _{a,b}	53,8%	63 _{a,b}	61,2%	48 _a	70,6%

Analizuojant, kaip tyrimo dalyviai renkasi ar naudoti turinį legaliai ar nelegaliai, kaip vienas svarbiausių kriterijų yra išskiriama kaina: 60,5% apklaustųjų renkasi turinį iš nelegalių šaltinių, nes turinys yra nemokamas arba pigesnis. (Pav. 5. 3.) Daugiau nei trečdalis tyrimo dalyvių išskyrė ir tai, kad nelegalūs šaltiniai siūlo įvairesnį turinį ir suteikia didesnį pasirinkimą (37,7%) arba, kad norimas turinys randamas tik naudojant nelegalius šaltinius (36,7%) bei turinys nelegaliais šaltiniais pasiekiamas, randamas greičiau (34,9%). Kiti veiksniai, skatinantys naudotis skaitmeniniu turiniu nelegaliai, yra įvardinami rečiau. Tyrimo dalyviai mažiausiai linkę sutikti, kad juos naudoti turinį iš nelegalių šaltinių, skatina tai, jog tai daro aplinkiniai (5,9%). Respondentai taip pat mažiau linkę sutikti, kad juos naudotis nelegaliu turiniu skatina nežinojimas, kodėl jie turėtų nesidaudoti piratiniu turiniu (6,7%) arba, kad jie naudodami nelegalų turinį nežinojo / nesuprato, kad tai piratinis turinys (9,8%).

Pav. 5. 3. Jeigu nurodėte, jog per pastaruosius 12 mėn. naudojote nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines) skaitmeniniam turiniui pasiekti, kokia buvo to priežastis?

Lyginant pagal lytis, pastebima, kad vyrai (18,8%) dažniau, nei moterys (10,4%), vieną iš priežasčių, kodėl naudojosi nelegaliais šaltiniais, įvardijo negalintys naudoti / pasiekti turinio kitoje šalyje. Taip pat, didesnė dalis vyrų (23,1%), nei moterų (8,9%), naudoja nelegalius šaltinius, nes gali atsisiųsti vieną ar kelias produkto dalis. (Žr. Lentelę 5. 3. 1.) Taip pat, galimybę nelegalų turinį naudoti pakartotinai bet kuriame įrenginyje, kaip paskatą naudotis turiniu nelegaliai įvardino 29,9% vyrų lyginant su 16,7% moterų. Vyrai (35%), lyginant su moterimis (13,3%), labiau linkę patikrinti, išbandyti pasirinktą turinį nelegaliai prieš užsisakant ar nusiperkant iš legalaus šaltinio. Vyrai savo pasirinkimą naudoti turinį nelegaliai taip pat dažniau nei moterys argumentavo tuo, kad turinys iš nelegalių šaltinių yra nemokamas arba pigesnis (vyrai – 68,4%, moterys – 57%). Kiti, nepaminėti, skirtumai tarp lyčių, nebuvo statistiškai reikšmingi.

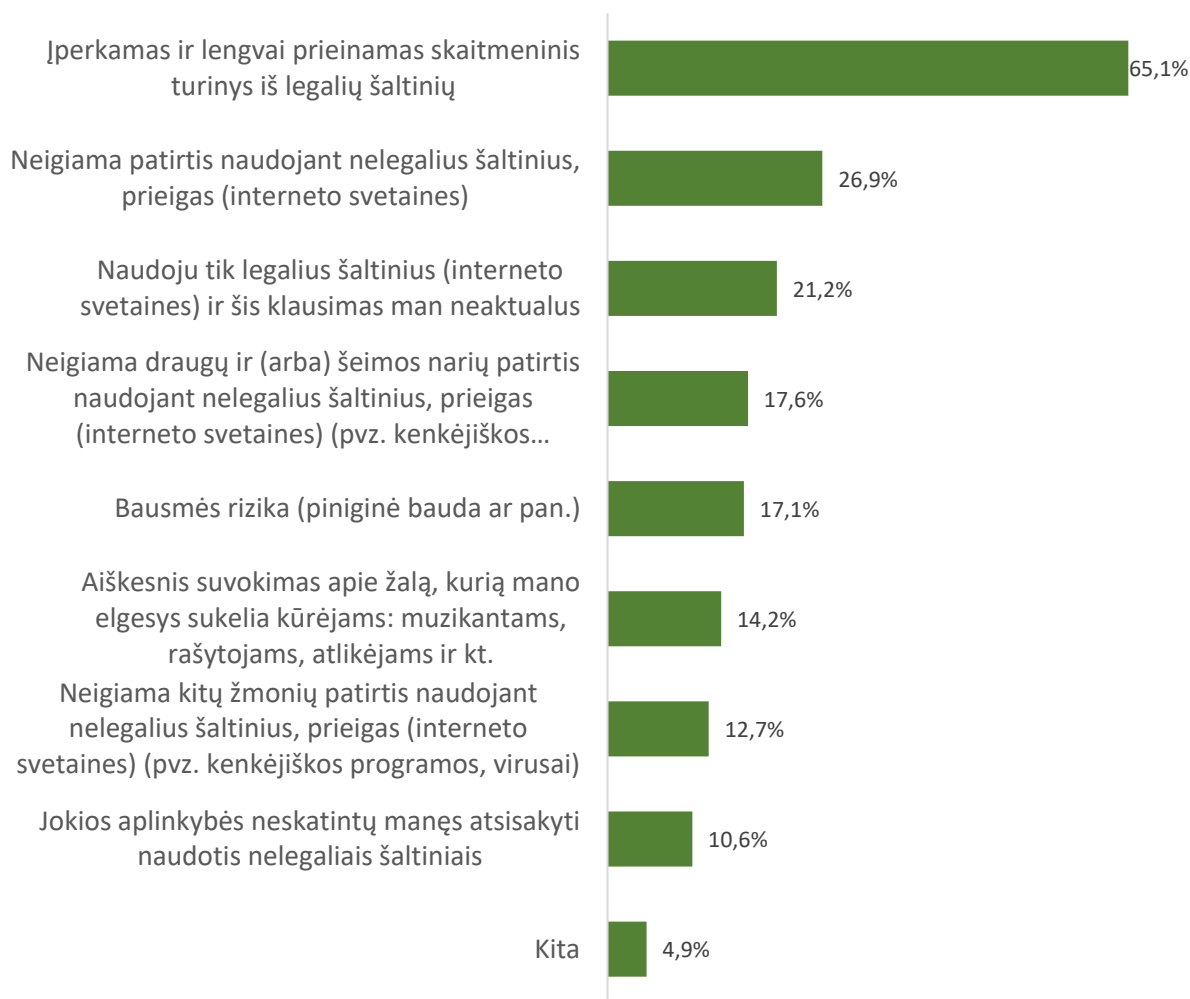
Statistiškai reikšmingus skirtumus galima pastebėti ir tarp dirbančių asmenų (15,5%) bei studentų (36,8%), kurie kaip vieną priežastį, kodėl naudojamosi nelegaliais šaltiniais, išskyrė tai, kad nėra reikalinga registracija ar paskyros kūrimas, kad būtų galima pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį.

Lentelė 5. 3. 1. Jeigu nurodėte, jog per pastaruosius 12 mėn. naudojote nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines) skaitmeniniam turiniui pasiekti, kokia buvo to priežastis?

	Lytis			
	Moteris		Vyras	
	N	%	N	%
Nauduju tik legalius šaltinius (interneto svetaines) ir šis klausimas man neaktualus	63 _a	23,3%	14 _b	12,0%
Nes aplinkiniai taip daro	17 _a	6,3%	6 _a	5,1%
Nes galiu naudoti/pasiekti turinį ir kitoje šalyje	28 _a	10,4%	22 _b	18,8%
Nes galiu pasirinkti naudoti ar atsisiųsti vieną ar kelias produkto dalis (pvz. vieną dainą, o ne visą albumą, arba vieną seriją, o ne visą sezoną ir pan.)	24 _a	8,9%	27 _b	23,1%
Nes iš nelegalių šaltinių (interneto svetainių) turinį galiu naudoti pakartotinai ir bet kuriame įrenginyje	45 _a	16,7%	35 _b	29,9%
Nes nelegaliais šaltiniais (interneto svetainėmis) turinys pasiekiamas, randamas greičiau	89 _a	33,0%	46 _a	39,3%
Nes nelegalūs šaltiniai (interneto svetainės) siūlo įvairesnį ir didesnį pasirinkimą	97 _a	35,9%	49 _a	41,9%
Nes nėra reikalinga registracija ar paskyros kūrimas, kad galėčiau pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį	67 _a	24,8%	32 _a	27,4%
Nes nežinau, kodėl turėčiau to nedaryti	15 _a	5,6%	11 _a	9,4%
Nes norimą turinį randu tik naudojant nelegalius šaltinius (interneto svetaines)	98 _a	36,3%	44 _a	37,6%
Nes noriu patikrinti, išbandyti pasirinktą turinį prieš užsisakant ar nusiperkant iš legalaus šaltinio (interneto svetainės)	36 _a	13,3%	41 _b	35,0%

Nes paieškos sistema (Google, Bing ir kt.) sąrašo viršuje siūlo nelegalius šaltinius (interneto svetaines)	39 _a	14,4%	13 _a	11,1%
Nes tai skirta tik mano asmeniniam naudojimui ir nematau tame nieko blogo	52 _a	19,3%	31 _a	26,5%
Nes tuo metu nežinojau/nesupratau, kad turinys yra piratinis, kad tai nelegalus šaltinis, prieiga (interneto svetainė)	31 _a	11,5%	7 _a	6,0%
Nes turinys iš nelegalių šaltinių (interneto svetainių) yra nemokamas arba pigesnis	154 _a	57,0%	80 _b	68,4%
Nes turinys iš nelegalių šaltinių (interneto svetainių) yra randamas ir pasiekiamas daug lengviau	68 _a	25,2%	39 _a	33,3%

Daugiau nei pusė tyrimo dalyvių (65,1%) kaip pagrindinį dalyką, galintį paskatinti atsisakyti nelegalaus turinio naudojimo, išskiria tai, kad turinys iš legalių šaltinių turėtų būtų įperkamas ir lengvai prieinamas. (Pav. 5. 4.) Taip pat, neigiama patirtis naudojant nelegalius šaltinius (26,9%) galėtų paskatinti rinktis legalius šaltinius ir prieigas ateityje. Svarbu paminėti, kad 21,2% tyrimo dalyvių naudoja tik legalius šaltinius. Kitos galimos paskatos tyrimo dalyvių išskiriamos žymiai rečiau: neigiama kitų žmonių patirtis naudojant nelegalius šaltinius įvardina tik 12,7%, suvokimą apie žalą, sukliamą kūrėjams – 14,2%. Taip pat 10,6% tyrimo dalyvių išskyrė, kad jokios aplinkybės nepaskatintų jų atsisakyti naudotis turiniu nelegaliai.

Pav. 5. 4. Jeigu nurodėte, jog per pastaruosius 12 mėn. naudojote nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines) skaitmeniniam turiniui pasiekti, kas Jus paskatintų atsisakyti naudotis nelegaliais šaltiniais?

Lyginant skirtumus tarp lyčių, galima pastebėti, kad statistiškai reikšmingai didesnė dalis moterų (24,8%), palyginus su vyrais (12,8%), naudoja tik legalius šaltinius. (Žr. Lentelę 5. 4. 1.) Taip pat, dažniau vyrai (17,1%), nei moterys (7,8%), sutiko su teiginiu, kad jokios aplinkybės neskatinant jų atsisakyti naudotis nelegaliais šaltiniais. Analizuojant skirtumus tarp tyrimo dalyvių pagal jų užsiėmimą, pastebima, kad didesnė dalis dirbančių asmenų (77,7%), nei moksleivių (50,8%), sutinka, kad viena iš priežasčių paskatinsiančių atsisakyti nelegalaus turinio, būtų įperkamas ir lengvai prieinamas turinys iš legalių šaltinių.

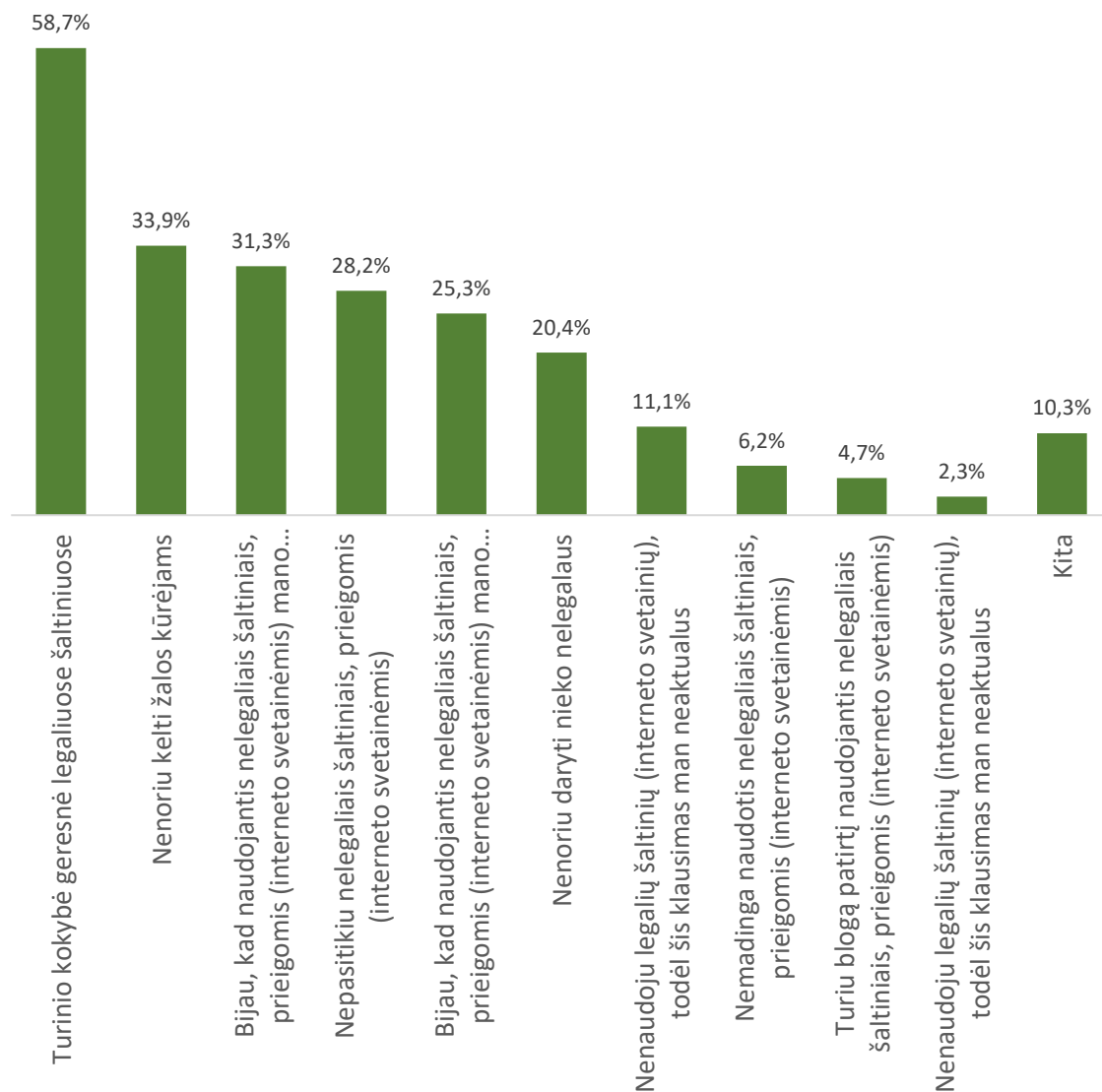
Lentelė 5. 4. 1. Jeigu nurodėte, jog per pastaruosius 12 mėn. naudojote nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines) skaitmeniniam turiniui pasiekti, kas Jus paskatintų atsisakyti naudotis nelegaliais šaltiniais?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Kas paskatintų atsisakyti nelegalių šaltinių	Įperkamas ir lengvai prieinamas skaitmeninis turinys iš legalių šaltinių	180 _a	66,7%	72 _a	61,5%
	Neigiama patirtis naudojant nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines)	74 _a	27,4%	30 _a	25,6%

Nauduju tik legalius šaltinius (internetu svetaines) ir šis klausimas man neaktualus	67 _a	24,8%	15 _b	12,8%
Neigiama draugų ir (arba) šeimos narių patirtis naudojant nelegalius šaltinius, prieigas (internetu svetaines) (pvz. kenkėjiškos programos, virusai)	48 _a	17,8%	20 _a	17,1%
Bausmės rizika (piniginė bauda ar pan.)	47 _a	17,4%	19 _a	16,2%
Aiškesnis suvokimas apie žalą, kurią mano elgesys sukelia kūrėjams: muzikantams, rašytojams, atlikėjams ir kt.	38 _a	14,1%	17 _a	14,5%
Neigiama kitų žmonių patirtis naudojant nelegalius šaltinius, prieigas (internetu svetaines) (pvz. kenkėjiškos programos, virusai)	31 _a	11,5%	18 _a	15,4%
Jokios aplinkybės neskatinant manęs atsisakyti naudotis nelegaliais šaltiniais	21 _a	7,8%	20 _b	17,1%

Analizuojant, kodėl tyrimo dalyviai renkasi naudoti turinį legaliai, galima išskirti tai, kad daugiau nei pusė tyrimo dalyvių renkasi naudoti legalius šaltinius ir prieigas, dėl geresnės turinio kokybės (58,7%). (Pav. 5. 5.) Maždaug trečdalis legaliai turinį vartojančių tyrimo dalyvių nurodė nenorintys kelti žalos turinio kūrėjams (33,9%), bijantys naudotis nelegaliais šaltiniais dėl pavojaus užkrėsti kompiuterį (ar kitus įrenginius) virusais (31,3%). Itin nedidelė dalis apklaustųjų nurodė, turintys blogą patirtį naudojantis nelegaliais šaltiniais (4,7%).

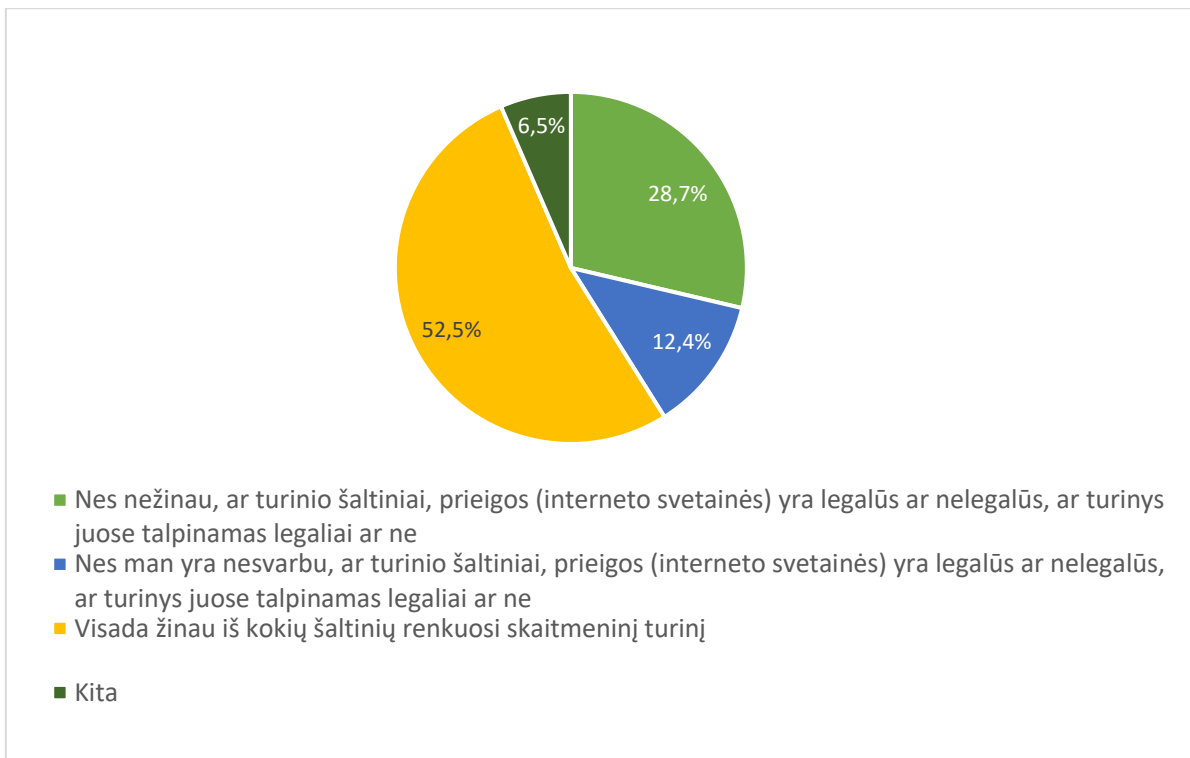
Pav. 5. 5. Jeigu nurodėte, jog per pastaruosius 12 mėn. bent vienai skaitmeninio turinio kategorijai (pvz. filmai/serialai, muzika, žaidimai, el. knygos, el. laikraščiai ar el. žurnalai, televizijos laidos ir sporto transliacijas, mokomasis turinys, vaizdo įrašai ir kt.) visada naudojote legalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines), kokia to priežastis?

Analizuojant skirtumus tarp lyčių, amžiaus grupių bei pagal tyrimo dalyvių pagrindinį užsiėmimą, galima išskirti, kad didesnė dalis moterų (35,2%), nei vyrų (22,2%), yra linkusi naudotis tik legaliais šaltiniais, nes bijo, kad naudojantis nelegaliais šaltiniais, prieigomis jų kompiuteris (ar kitas įrenginys) bus užkrėstas virusais. (Žr. Lentelę 5. 5. 1.) Lyginant atsakymų pasiskirstymą pagal amžiaus grupes, pastebima, kad 14-21 metų tyrimo dalyviai labiau linkę naudotis tik legaliais šaltiniais, dėl baimės, kad naudojantis nelegaliais šaltiniais bus nutekinti jų asmeniniai duomenys. Taip pat pastebima, kad studentai (44,1%), palyginus su moksleiviais (23,8%), yra labiau linkę sutikti su teiginiu – „nenoriu kelti žalos kūrėjams“, dėl to renkasi tik legalų turinį. Kiti, nepaminėti skirtumai nebuvo statistiškai reikšmingi.

Lentelė 5. 5. 1. Jeigu nurodėte, jog per pastaruosius 12 mėn. bent vienai skaitmeninio turinio kategorijai (pvz. filmui/serialui, muzika, žaidimai, el. knygos, el. laikraščiai ar el. žurnalai, televizijos laidos ir sporto transliacijos, mokomasis turinys, vaizdo įrašai ir kt.) visada naudojote legalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines), kokia to priežastis?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Kodėl naudojo tik legalius šaltinius?		270 ¹	100,0%	116 _a	99,1%
	Bijau, kad naudojantis nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis) mano asmeniniai duomenys bus nutekinti ir panaudoti netinkamai	75 _a	27,8%	23 _a	19,7%
	Bijau, kad naudojantis nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis) mano kompiuteris (ar kitas įrenginys) bus užkrėstas virusais arba kitomis kenkėjiškomis programomis	95 _a	35,2%	26 _b	22,2%
	Buvo gera kaina, suteikė galimybę naudoti programa visuose įrenginiuose.	1 _a	,4%	0 ¹	0,0%
	Nemadinga naudoti nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis)	15 _a	5,6%	9 _a	7,7%
	Nenaudoji legalių šaltinių (interneto svetainių), todėl šis klausimas man neaktualus	7 _a	2,6%	2 _a	1,7%
	Nenaudoju legalių šaltinių (interneto svetainių), todėl šis klausimas man neaktualus	26 _a	9,6%	17 _a	14,5%
	Nenoriu daryti nieko nelegalaus	59 _a	21,9%	20 _a	17,1%
	Nenoriu kelti žalos kūrėjams	97 _a	35,9%	34 _a	29,1%
	Nepasitikiu nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis)	81 _a	30,0%	28 _a	23,9%
	Turinio kokybė geresnė legaliuose šaltiniuose	167 _a	61,9%	60 _a	51,3%
	Turiu blogą patirtį naudojantis nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis)	11 _a	4,1%	7 _a	6,0%

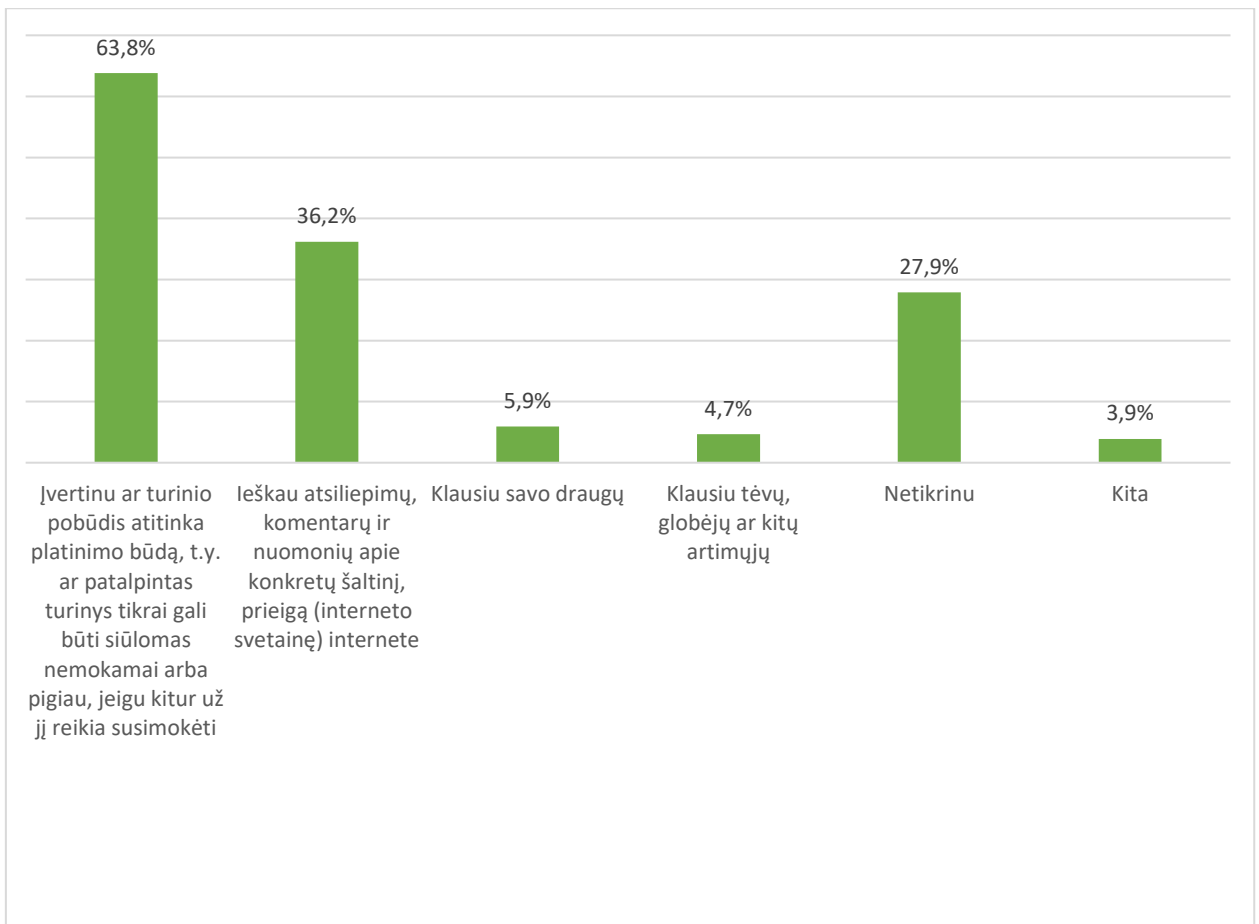
Nors ir 52,2% tyrimo dalyvių atsakė visada žinantis iš kokių šaltinių renkami skaitmeninį turinį, trečdalis apklaustųjų prisipažino nežinantys ar talpinamas turinys interneto svetainėse yra legalus ar nelegalus. (Pav. 5. 6.) Tik nedidelė dalis respondentų (12,4%) nurodė, kad jiems nėra svarbu ar turinys yra legalus ar ne ir ar internete jis talpinamas legaliai.

Pav. 5. 6. Jeigu nurodėte, jog nežinote, ar per pastaruosius 12 mėn. naudojote bent vieną skaitmeninio turinio kategoriją (pvz. filmai/serialai, muzika, žaidimai, el. knygos, el. laikraščiai ar el. žurnalai, televizijos laidos ir sporto transliacijas, mokomasis turinys, vaizdo įrašai ir kt.) iš nelegalių šaltinių, prieigų (interneto svetainių), kokia to priežastis?

Analizuojant skirtumus tarp lyčių, amžiaus grupių bei pagal tyrimo dalyvių pagrindinį užsiėmimą, galima išskirti, kad didesnė dalis vyrų (63,2%), nei moterų (47,8%), sutiko su teiginiu, kad visada žino iš kokių šaltinių renkasi skaitmeninį turinį. Atitinkamai, didesnė dalis moterų (35,2%), negu vyrų (13,7%), sutiko su teiginiu, kad nežino ar naudojami turinio šaltiniai bei prieigos yra legalūs, ar nelegalūs.

Dauguma tyrimo dalyvių savarankiškai įvertina ar turinys yra legalus (63,8%), t.y. įvertinant ar patalpintas turinys tikrai gali būti siūlomas nemokamai arba pigiau, jeigu kitur už jį reikia mokėti. 36,2% respondentų ieško atsiliepimų, komentarų apie konkretaus šaltinio legalumą. (Pav. 5. 7.) Taip pat, daugiau nei ketvirtadalis tyrimo dalyvių netikrina šaltinio / prieigos legalumo. Nedidelė dalis tyrimo dalyvių nurodė, kad klausia draugų (5,9%) arba tėvų, globėjų ar kitų artimųjų (4,7%), norėdami įsitikinti ar vartojamas turinys yra legalus.

Pav. 5. 7. Kaip patikrinate, ar šaltiniai, prieigos (interneto svetainės), siūlantys skaitmeninį turinį yra legalūs ar nelegalūs, ar juose skelbiamas turinys yra legaliai ar nelegaliai?

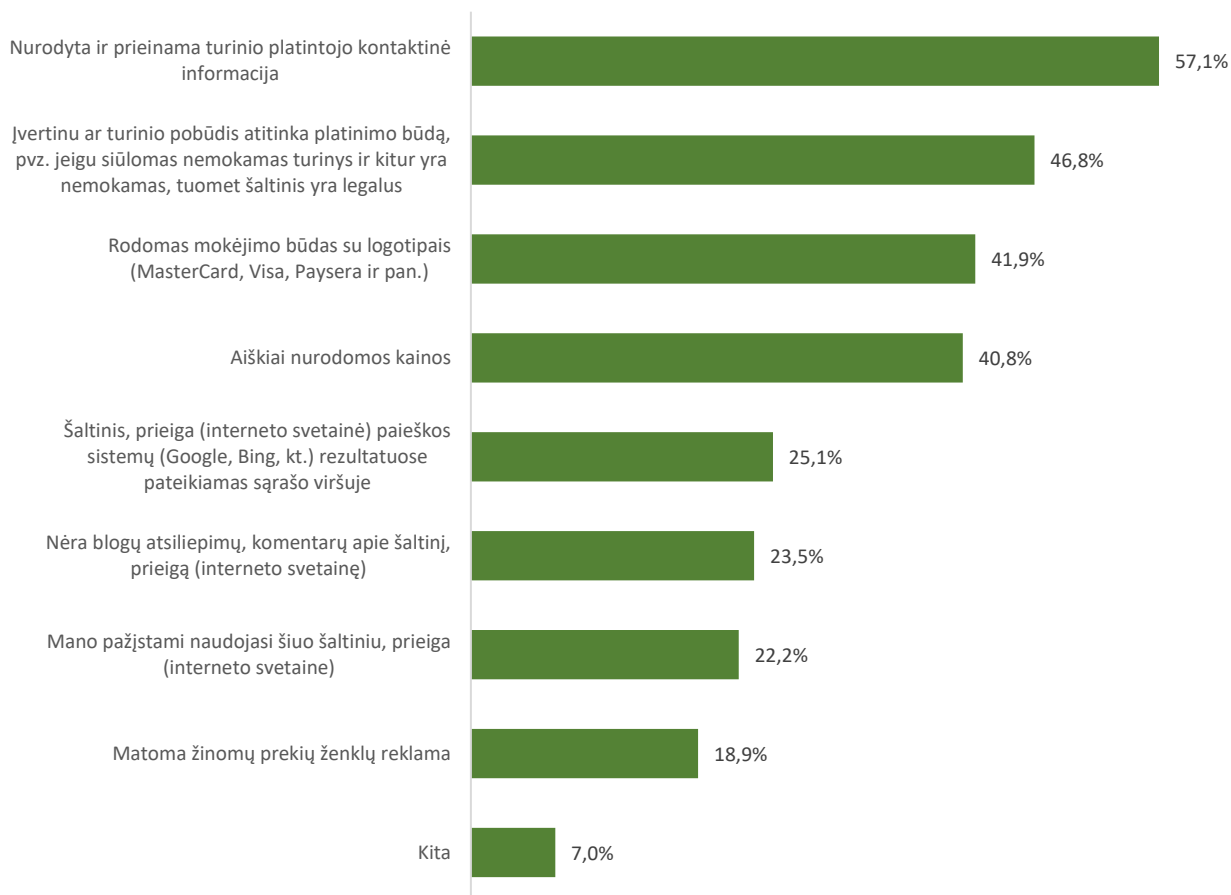
Statistiškai reikšmingai didesnė dirbančių studentų dalis (75,8%), įvertina patalpinto turinio legalumą pagal tai ar kaina už turinį yra logiška, lyginant su moksleiviais, kurių tik 53,8% nurodė tokiu būdu tikrinantys ar turinio šaltinis yra legalus. (Žr. Lentelę 5. 7. 1.) Kitų statistiškai reikšmingų skirtumų pagal tyrimo dalyvių charakteristikas nėra.

Lentelė 5. 7. 1. Kaip patikrinate, ar šaltiniai, prieigos (interneto svetainės), siūlantys skaitmeninį turinį yra legalūs ar nelegalūs, ar juose skelbiamas turinys yra legaliai ar nelegaliai?

		Užsiėmimas									
		Dirbantis (-i) studentas (-ė)/atlieku praktiką		Kita		Moksleivis (-ė)		Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)		Studentas (-ė)	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kaip patikrina, ar šaltiniai yra legalūs?	Įvertinu ar turinio pobūdis atitinka platinimo būdą, t.y. ar patalpintas turinys tikrai gali būti	66 ¹	100,0%	20 ¹	100,0%	123 _a	94,6%	102 _a	99,0%	68 ¹	100,0%
		50 _a	75,8%	13 _{a,b}	65,0%	70 _b	53,8%	70 _{a,b}	68,0%	44 _{a,b}	64,7%

siūlomas nemokamai arba pigiau, jeigu kitur už jį reikia susimokėti											
leškau atsiliepimų, komentarų ir nuomonių apie konkretų šaltinį, prieigą (interneto svetainę) internete	25 _a	37,9%	6 _a	30,0%	57 _a	43,8%	31 _a	30,1%	21 _a	30,9%	
Netikrinu	14 _a	21,2%	5 _a	25,0%	41 _a	31,5%	27 _a	26,2%	21 _a	30,9%	
Klausiu savo draugų	5 _a	7,6%	1 _a	5,0%	12 _a	9,2%	3 _a	2,9%	2 _a	2,9%	
Klausiu tėvų, globėjų ar kitų artimųjų	0 ¹	0,0%	2 _a	10,0%	16 _a	12,3%	0 ¹	0,0%	0 ¹	0,0%	

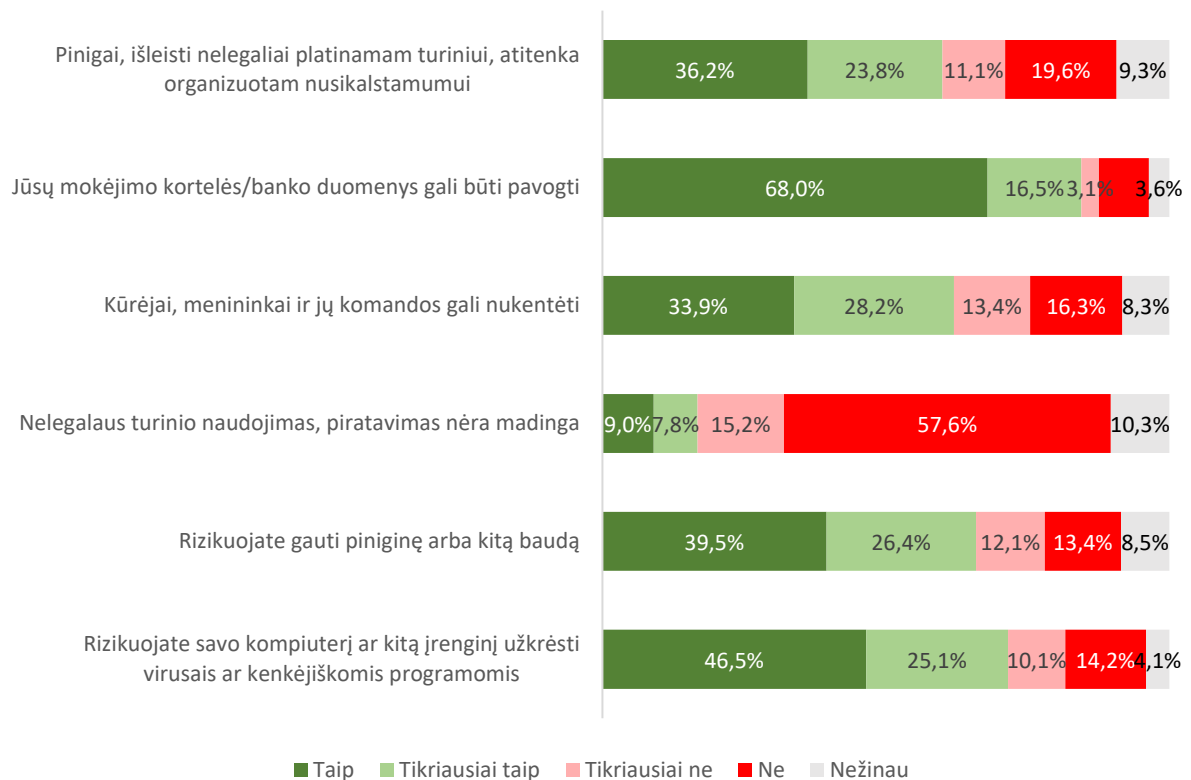
Analizuojant tai, kas verčia respondentus manyti, kad šaltiniai ar prieigos siūlančios skaitmeninį turinį yra legalūs, pastebima, kad daugiausia tyrimo dalyvių įvardino tai, ar yra nurodyta ir prieinama turinio platintojo kontaktinė informacija (57,1%). (Pav. 5. 8.) Taip pat yra svarbu, kad būtų rodomas mokėjimo būdas su logotipais (41,9%) ir aiškiai nurodomos kainos (40,8%). Maždaug pusė tyrimo dalyvių patikrina ir įvertina ar turinio pobūdis atitinka platinimo būdą, ar siūlomas turinys ir kitur yra nemokamas (46,8%). Ketvirtadalis tyrimo dalyvių patikrina ar šaltinis arba prieiga pateikiama paieškos sistemų rezultatų sąrašo viršuje. Rečiau patikrinama ar nėra blogų atsiliepimų, komentarų apie šaltinį ar prieigą (23,5%), pasitikima pažįstamais, kurie naudojami konkrečiais šaltiniais (22,2%), ar matoma žinomų prekių reklama (18,9%).

Pav. 5. 8. Kas jus verčia manyti, kad šaltiniai, prieigos (interneto svetainės), siūlantys skaitmeninį turinį yra legalūs?

Analizuojant skirtumus pagal socio-demografines charakteristikas, statistiškai reikšmingas skirtumas matomas tik viename teiginyje. Didesnė dalis praktiką atliekančių / dirbančių studentų (62,1%), nei moksleivių (33,1%) ar kita veikla užsiimančių asmenų (15%) aiškiai nurodomas kainas laiko įrodymu, kad šaltiniai yra legalūs.

Beveik 7 iš 10 tyrimo dalyvių sutiko, kad tikimybė, jog jų mokėjimo kortelės / banko duomenys gali būti pavogti, galėtų paskatinti susimąstyti prieš naudojant nelegalius šaltinius. (Pav. 5. 9.). Taip pat 71,6% bent iš dalies sutinka, kad rizika užkrėsti savo kompiuterį ar kitą įrenginį virusais ar kenkėjiškomis programomis, gali paskatinti pagalvoti prieš atsisiunčiant skaitmeninį turinį iš nelegalaus šaltinio. Daugiau nei trečdaliui tyrimo dalyvių rizikavimas gauti piniginę baudą (39,5%), pinigų už nelegalų turinį atitekimas organizuotam nusikalstamumui (36,2%) bei žinojimas, kad skaitmeninio turinio kūrėjai gali nukentėti (33,9%), paskatintų tyrimo dalyvius susimąstyti prieš vartojant nelegalų turinį. Daugiausiai, 57,6%, nesutiktų su teiginiu – „nelegalaus turinio naudojimas, piratavimas nėra madinga“ – skatinančiu susimąstyti prieš naudojant minėtą turinį.

Pav. 5. 9. Ar pateikti teiginiai Jus paskatintų susimąstyti prieš naudojant, atsisiunčiant skaitmeninį turinį iš nelegalaus šaltinio, prieigos (interneto svetainės)?

Lyginant pagal lytį, galima pastebėti, kad didesnės dalies vyrų (35%), nei moterų (13%) žinojimas, kad pinigai išleisti nelegaliai platinamam turiniui, atitenka organizuotam nusikalstamumui, nepaskatintų susimąstyti prieš naudojantis nelegaliu turiniu. Atitinkamai, daugiau moterų (41,1%), nei vyrų (24,8%), nurodo manančios, kad tai paskatintų jas permąstyti nelegalaus turinio naudojimą (Žr. Lentelę 5. 9. 1). Žinojimas, jog mokėjimo kortelės / banko duomenys gali būti pavogti, paskatintų pagalvoti prieš naudojantis nelegaliu turiniu 76,3% moterų ir tik 48,7% vyrų. Atitinkamai 20,5% vyrų ir tik 3,7% moterų, nurodė visiškai nesutinkantys, kad toks teiginys paskatintų juos apgalvoti nelegalaus turinio naudojimą. Taip pat galima pastebėti, kad moteris (38,5%), negu vyrus (23,1%), labiau paskatintų susimąstyti prieš naudojant nelegalų turinį tai, kad kūrėjai, menininkai ir jų komandos gali nukentėti. (Žr. Lentelę 5. 9. 2). Rizika gauti piniginę baudą taip pat didesnę dalį moterų, (46,3%) nei vyrų (23,9%) paskatintų nenaudoti nelegalaus turinio. Žymus skirtumas pastebimas ir vertinant teiginį „Rizikuojate savo kompiuterį ar kitą įrenginį užkrėsti virusais ar kenkėjiškėmis programomis“ – 54,4% moterų ir tik 28,2% vyrų tai paskatintų pagalvoti prieš naudojantis nelegaliu turiniu, atitinkamai net 30,8% vyrų ir 7% moterų nemano, jog tai paskatintų juos apgalvoti nelegalaus turinio naudojimą.

Lentelė 5. 9. 1. Ar pateikti teiginiai Jus paskatintų susimąstyti prieš naudojant, atsisiunčiant skaitmeninį turinį iš nelegalaus šaltinio, prieigos (interneto svetainės)?

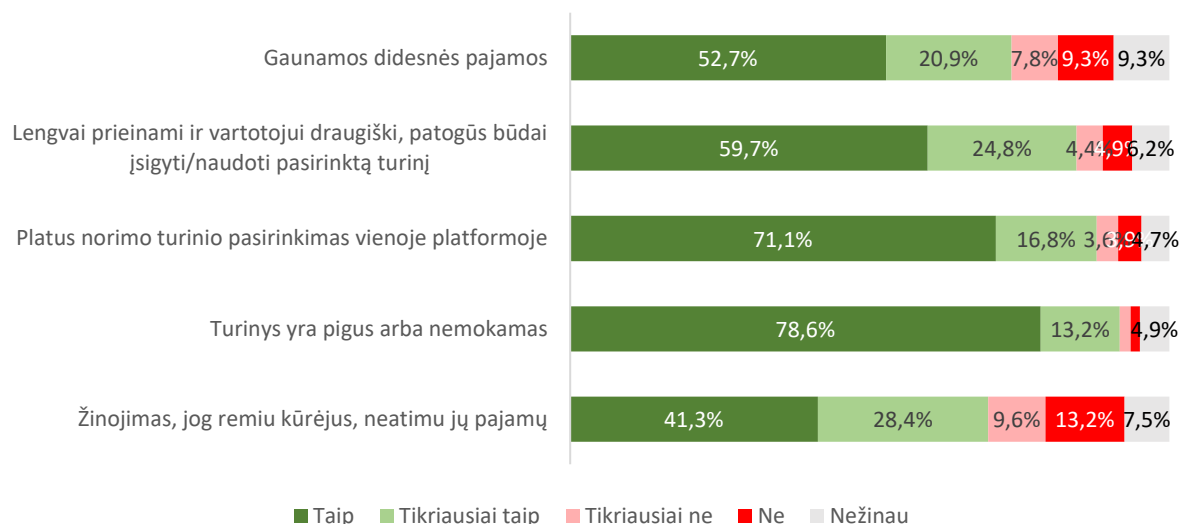
		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Pinigai, išleisti nelegaliai platinamam turiniui, atitenka organizuotam nusikalstamumui	Ne	35 _a	13,0%	41 _b	35,0%
	Nežinau	30 _a	11,1%	6 _a	5,1%
	Taip	111 _a	41,1%	29 _b	24,8%
	Tikriausiai ne	24 _a	8,9%	19 _b	16,2%
	Tikriausiai taip	70 _a	25,9%	22 _a	18,8%
Jūsų mokėjimo kortelės/banko duomenys gali būti pavogti	Ne	10 _a	3,7%	24 _b	20,5%
	Nežinau	11 _a	4,1%	3 _a	2,6%
	Taip	206 _a	76,3%	57 _b	48,7%
	Tikriausiai ne	7 _a	2,6%	5 _a	4,3%
	Tikriausiai taip	36 _a	13,3%	28 _b	23,9%
Kūrėjai, menininkai ir jų komandos gali nukentėti	Ne	28 _a	10,4%	35 _b	29,9%
	Nežinau	25 _a	9,3%	7 _a	6,0%
	Taip	104 _a	38,5%	27 _b	23,1%
	Tikriausiai ne	31 _a	11,5%	21 _a	17,9%
	Tikriausiai taip	82 _a	30,4%	27 _a	23,1%

Lentelė 5. 9. 2. Ar pateikti teiginiai Jus paskatintų susimąstyti prieš naudojant, atsisiunčiant skaitmeninį turinį iš nelegalaus šaltinio, prieigos (interneto svetainės)?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Nelegalaus turinio naudojimas, piratavimas nėra madinga	Ne	148 _a	54,8%	75 _a	64,1%
	Nežinau	31 _a	11,5%	9 _a	7,7%
	Taip	26 _a	9,6%	9 _a	7,7%
	Tikriausiai ne	44 _a	16,3%	15 _a	12,8%
	Tikriausiai taip	21 _a	7,8%	9 _a	7,7%
Rizikuojate gauti piniginę arba kitą baudą	Ne	20 _a	7,4%	32 _b	27,4%
	Nežinau	23 _a	8,5%	10 _a	8,5%
	Taip	125 _a	46,3%	28 _b	23,9%
	Tikriausiai ne	27 _a	10,0%	20 _b	17,1%
	Tikriausiai taip	75 _a	27,8%	27 _a	23,1%
Rizikuojate savo kompiuterį ar kitą įrenginį užkrėsti virusais ar kenkėjiškėmis programomis	Ne	19 _a	7,0%	36 _b	30,8%
	Nežinau	11 _a	4,1%	5 _a	4,3%
	Taip	147 _a	54,4%	33 _b	28,2%
	Tikriausiai ne	20 _a	7,4%	19 _b	16,2%
	Tikriausiai taip	73 _a	27,0%	24 _a	20,5%

Vienu iš pagrindinių kriterijų, galimai paskatinančių naudoti tik legalius šaltinius ir prieigas yra kaina – 78,6% tyrimo dalyvių sutiktų naudotis tik legaliais šaltiniais, jeigu turinys būtų pigus arba nemokamas. (Pav. 5. 10.) Taip pat daugiau nei 7 iš 10 (71,1%) apklaustųjų teigia, kad platus norimo turinio pasirinkimas vienoje platformoje pastūmėtų rinktis tik legalius šaltinius.

Daugiau nei pusė apklaustųjų taip pat sutinka, kad lengvai prieinami ir vartotojui draugiški, patogūs būdai įsigyjant / naudojant pasirinktą turinį (59,7%) bei gaunamos didesnės pajamos (52,7%) irgi būtų priežastimi, skatinančia rinktis tik legalų turinį. Tyrimo dalyviai mažiausiai linkę pritarti teiginiui, kad žinojimas, jog remiami kūrėjai ir iš jų neatimamos pajamos (41,3% tyrimo dalyvių atsakė „Taip“, o 13,2% - „ne“; 9,6% - „tikriausiai ne“) būtų tinkamas paskatinimas rinktis tik legalų turinį.

Pav. 5. 10. Ar pateikti teiginiai Jus paskatintų visuomet naudoti legaliai platinamą skaitmeninį turinį, tik legalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines)?

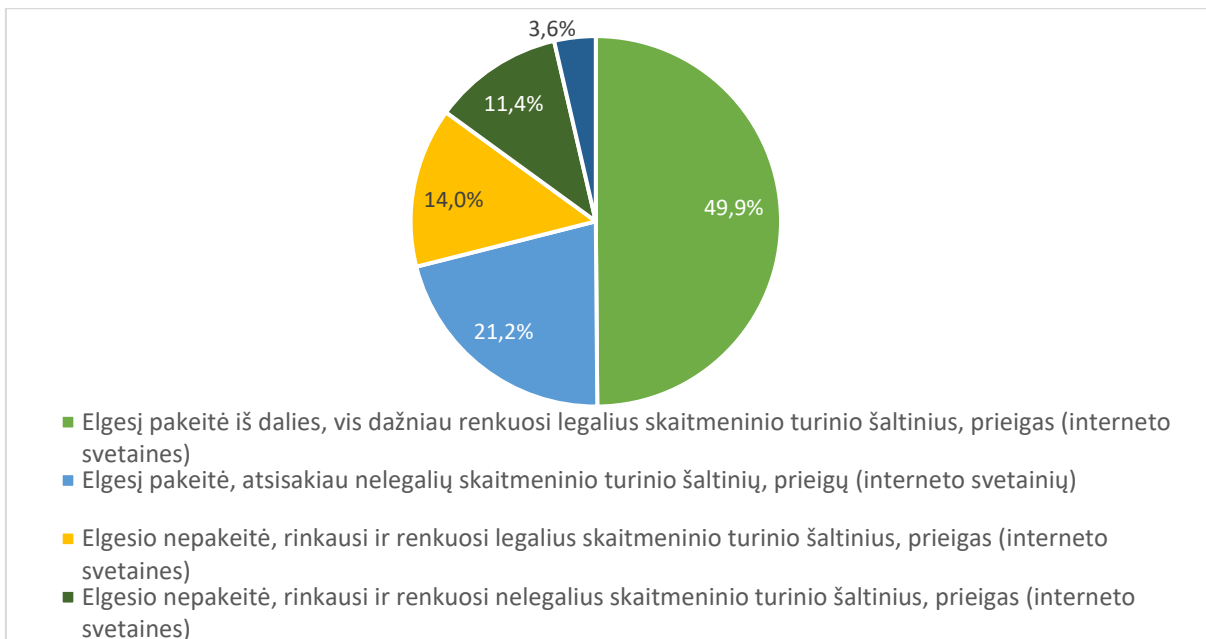
Analizuojant skirtumus tarp lyčių, vyrai (17,1%) labiau negu moterys (5,9%) linkę nesutikti su teiginiu, kad gaunamos didesnės pajamos paskatintų naudoti tik legaliai platinamą turinį. Taip pat, moterys (56,7%) labiau linkusios, sutikti, kad gaunamos pajamos lemtų jų pasirinkimą naudoti turiniu legaliai. Platus turinio pasirinkimas vienoje platformoje labiau paskatintų moteris (75,9%), nei vyrus (59,8%), naudoti legalius šaltinius bei prieigas. (Žr. Lentelę 5. 10. 1. prieduose) Didesnė dalis vyrų (24,8%), negu moterų (8,1%) linkę nesutikti su teiginiu, kad žinojimas, jog remiami kūrėjai, neatimamos jų pajamos, paskatintų naudoti tik legaliais šaltiniais. Tai svarbu 46,7% moterų, lyginant su 29,1% vyrų.

Lentelė 5. 10. 1. Ar pateikti teiginiai Jus paskatintų visuomet naudoti legaliai platinamą skaitmeninį turinį, tik legalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines)?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Gaunamos didesnės pajamos	Ne	16 _a	5,9%	20 _b	17,1%
	Nežinau	27 _a	10,0%	9 _a	7,7%
	Taip	153 _a	56,7%	51 _b	43,6%
	Tikriausiai ne	23 _a	8,5%	7 _a	6,0%
	Tikriausiai taip	51 _a	18,9%	30 _a	25,6%

Lengvai prieinami ir vartotojui draugiški, patogūs būdai įsigyti/naudoti pasirinktą turinį	Ne	9 _a	3,3%	10 _b	8,5%
	Nežinau	18 _a	6,7%	6 _a	5,1%
	Taip	167 _a	61,9%	64 _a	54,7%
	Tikriausiai ne	9 _a	3,3%	8 _a	6,8%
	Tikriausiai taip	67 _a	24,8%	29 _a	24,8%
Platus norimo turinio pasirinkimas vienoje platformoje	Ne	7 _a	2,6%	8 _b	6,8%
	Nežinau	12 _a	4,4%	6 _a	5,1%
	Taip	205 _a	75,9%	70 _b	59,8%
	Tikriausiai ne	4 _a	1,5%	10 _b	8,5%
	Tikriausiai taip	42 _a	15,6%	23 _a	19,7%
Turinys yra pigus arba nemokamas	Ne	2 _a	,7%	4 _a	3,4%
	Nežinau	14 _a	5,2%	5 _a	4,3%
	Taip	218 _a	80,7%	86 _a	73,5%
	Tikriausiai ne	5 _a	1,9%	2 _a	1,7%
	Tikriausiai taip	31 _a	11,5%	20 _a	17,1%
Žinojimas, jog remiu kūrėjus, neatimu jų pajamų	Ne	22 _a	8,1%	29 _b	24,8%
	Nežinau	23 _a	8,5%	6 _a	5,1%
	Taip	126 _a	46,7%	34 _b	29,1%
	Tikriausiai ne	18 _a	6,7%	19 _b	16,2%
	Tikriausiai taip	81 _a	30,0%	29 _a	24,8%

Maždaug pusė (49,9%) apklaustųjų sutinka, kad jų elgesį iš dalies pakeitė nauji, išpopuliarėję legalūs šaltiniai, transliuojantys konkretų turinį, todėl vis dažniau renkasi legalius šaltinius. (Pav. 5. 11.) Daugiau nei 5 iš 10 tyrimo dalyvių nurodė pakeitę savo elgesį ir atsisakę nelegalių turinio šaltinių. Svarbu paminėti, kad legalūs šaltiniai, tokie kaip *Žmonės Cinema, Netflix, AppleTV, iTunes, Apple Music, Spotify, Deezer, HBO* ir pan., yra vartojami klausyti muziką ir žiūrėti filmus / serialus, ką dauguma, kaip anksčiau minėta, daro kasdien ar bent kartą į savaitę bei transliuoja per pasirinktas interneto platformas. Kiek rečiau sutinkama, kad dėl šių interneto platformų, tyrimo dalyviai savo elgesio nepakeitė: 14% kaip ir rinkosi, toliau renkasi legalius šaltinius ir 11,4% - toliau renkasi nelegalius šaltinius.

Pav. 5. 11. Kokią įtaką Jūsų įpročiams daro atsiradę ir išpopuliarėję legalūs šaltiniai, prieigos (interneto svetainės), tokios kaip Žmonės Cinema, Netflix, AppleTV, iTunes, Apple Music, Spotify, Deezer, HBO ir pan.?

Lyginant pagal lytis, dažniau moterys (53,3%) negu vyrai, (41,9%) susidūrę su naujais išpopuliarėjusiais šaltiniais, elgesj pakeitė iš dalies ir pradėjo rinktis legalius šaltinius, prieigas. (Žr. Lentelę 5. 11. 1.) Taip pat, galima įžvelgti, kad didesnė dalis vyrų (20,5%), negu moterų (7,4%), dėl šių legalių šaltinių, savo elgesio nepakeitė ir toliau naudoja nelegalius šaltinius bei prieigas. Kiti nepaminėti lyčių skirtumai tarp tyrimo dalyvių nuomonių nebuvo statistiškai reikšmingi.

Lentelė 5. 11. 1. Kokią įtaką Jūsų įpročiams daro atsiradę ir išpopuliarėję legalūs šaltiniai, prieigos (interneto svetainės), tokios kaip Žmonės Cinema, Netflix, AppleTV, iTunes, Apple Music, Spotify, Deezer, HBO ir pan.?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Kokią įtaką įpročiams daro atsiradę ir išpopuliarėję legalūs šaltiniai?	Elgesj pakeitė iš dalies, vis dažniau renkuosi legalius skaitmeninio turinio šaltinius, prieigas (interneto svetaines)	144 _a	53,3%	49 _b	41,9%
	Elgesj pakeitė, atsisakiau nelegalių skaitmeninio turinio šaltinių, prieigų (interneto svetainių)	61 _a	22,6%	21 _a	17,9%
	Elgesio nepakeitė, rinkausi ir renkuosi legalius skaitmeninio turinio šaltinius, prieigas (interneto svetaines)	36 _a	13,3%	18 _a	15,4%
	Elgesio nepakeitė, rinkausi ir renkuosi nelegalius skaitmeninio turinio šaltinius, prieigas (interneto svetaines)	20 _a	7,4%	24 _b	20,5%
	Apie tokias prieigas nesu girdėjęs	9 _a	3,3%	5 _a	4,3%

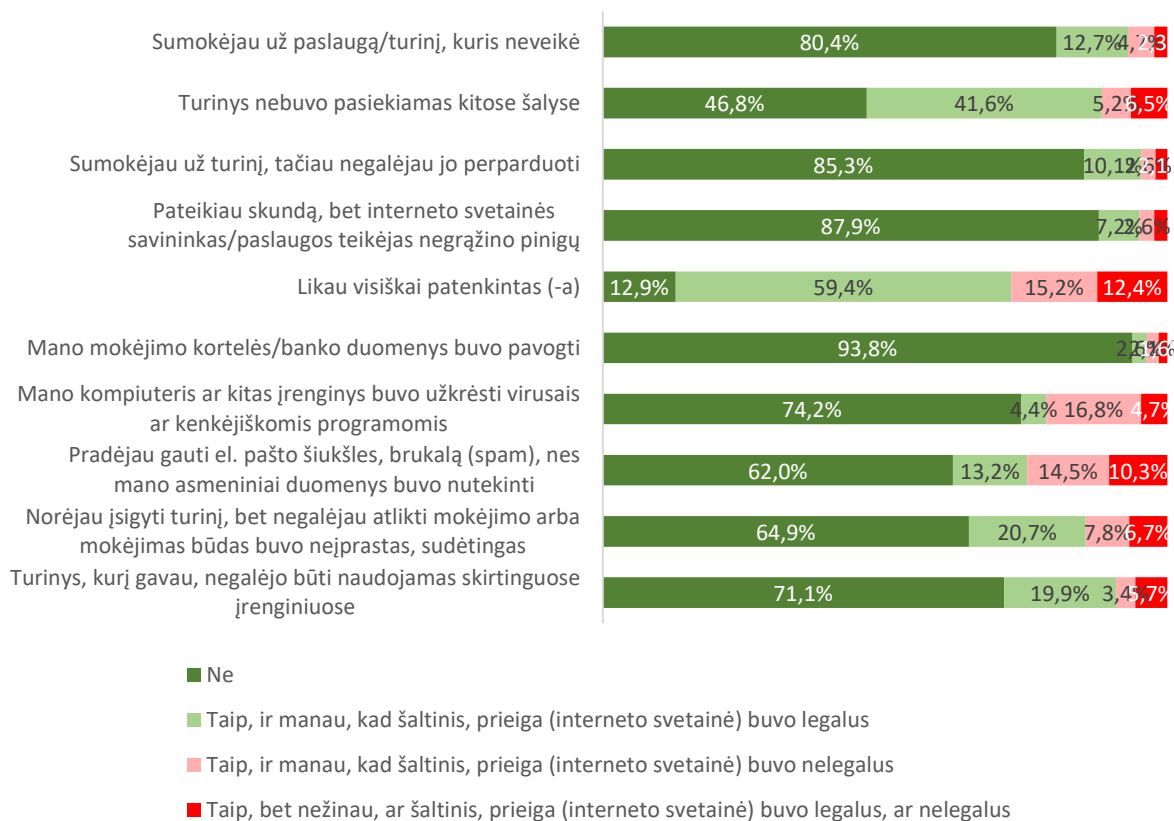
Analizuojant tyrimo dalyvių nuomones pagal jų pagrindinį užsiėmimą, galima išskirti, kad išpopuliarėję legalūs turinio šaltiniai padarė didesnę įtaką studentų legalaus turinio naudojimui (61,8%), negu kita veikla užsiimantiems asmenims (25%). (Žr. Lentelę 5. 11. 2.) Taip pat iš dirbančių / atliekančių praktiką studentų (27,3%), kita veikla užsiimančių studentų (30%), dirbančių asmenų (33%), išpopuliarėjusios interneto platformos mažiausią dalį moksleivių paskatino atsisakyti nelegalių šaltinių (8,5%). Taip pat galima išskirti statistiškai reikšmingą skirtumą tarp moksleivių (25,4%) ir dirbančių asmenų (6,8%), kalbant apie tyrimo dalyvius, kurie elgesio nepakeitė ir toliau renkasi legalius šaltinius, prieigas.

Lentelė 5. 11. 2. Kokią įtaką Jūsų įpročiams daro atsiradę ir išpopuliarėję legalūs šaltiniai, prieigos (internetu svetainės), tokios kaip Žmonės Cinema, Netflix, AppleTV, iTunes, Apple Music, Spotify, Deezer, HBO ir pan.?

		Užsiėmimas									
		Dirbantis (-i) studentas (-ė)/atlieku praktiką		Kita		Moksleivis (-ė)		Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)		Studentas (-ė)	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kokią įtaką įpročiams daro atsiradę ir išpopuliarėję legalūs šaltiniai?	Elgesį pakeitė iš dalies, vis dažniau renkuosi legalius skaitmeninio turinio šaltinius, prieigas (internetu svetainės)	35 _{a,b}	53,0%	5 _a	25,0%	56 _{a,b}	43,1%	55 _{a,b}	53,4%	42 _b	61,8%
	Elgesį pakeitė, atsisakiau nelegalių skaitmeninio turinio šaltinių, prieigų (internetu svetainių)	18 _a	27,3%	6 _a	30,0%	11 _b	8,5%	34 _a	33,0%	13 _{a,b}	19,1%
	Elgesio nepakeitė, rinkausi ir renkuosi legalius skaitmeninio turinio šaltinius, prieigas (internetu svetainės)	6 _{a,b}	9,1%	3 _{a,b}	15,0%	33 _a	25,4%	7 _b	6,8%	5 _{b,c}	7,4%
	Elgesio nepakeitė, rinkausi ir renkuosi nelegalius skaitmeninio turinio šaltinius, prieigas (internetu svetainės)	5 _a	7,6%	4 _a	20,0%	21 _a	16,2%	6 _a	5,8%	8 _a	11,8%
	Apie tokias prieigas nesu girdėjęs	2 _a	3,0%	2 _a	10,0%	9 _a	6,9%	1 _a	1,0%	0 ¹	0,0%

6. PATIRTIS

Analizuojant, įvairias patirtis su kuriomis galėjo susidurti tyrimo dalyviai, naudojantis turiniu internete, pastebima, kad dauguma tyrimo dalyvių net nesusidūrė su žemiau pateiktomis patirtimis. (Pav. 6. 1.) Su situacija „likau visiškai patenkintas“ yra susidūrusi didžiausia tyrimo dalyvių dalis – 87,9%, o net 59,4% tyrimo dalyvių įsitikinę, kad šaltinis ar svetainė, kuria jie liko patenkinti, buvo legali. Taip pat 41,6% apklaustųjų yra susidūrę su jų įsitikinimu legaliu turiniu, kuris nebuvo pasiekiamas kitose šalyse. Nors tik nedidelė dalis tyrimo dalyvių yra susidūrę su situacija, dėl kurios jų įrenginys buvo užkrėstas virusu arba buvo nutekinti asmeniniai duomenys ir pradėta gauti brukalą (spam) į el. pašto dėžutę, dauguma jų mano, kad tai nutiko dėl apsilankymo nelegaliose interneto svetainėse.

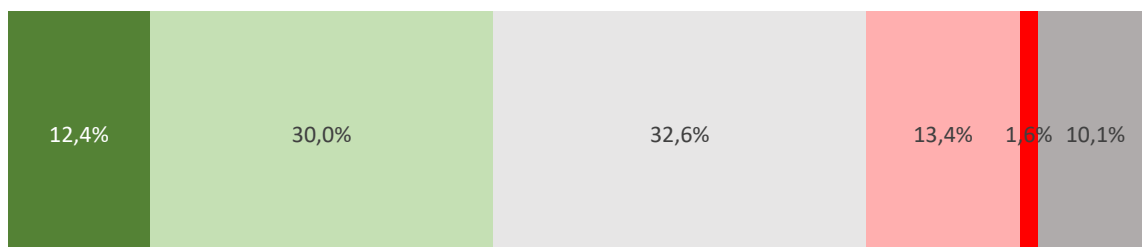
Pav. 6. 1. Ar naudojantis, atsisiunčiant ar žiūrint tiesiogiai (streaming) skaitmeninį turinį internete, (pvz. filmai/serialai, muzika, žaidimai, el. knygos, el. laikraščiai ar el. žurnalai, televizijos laidos ir sporto transliacijas, mokomasis turinys, vaizdo įrašai ir kt.), Jums yra tekę susidurti su nurodytomis patirtimis.

Lyginant skirtumus tarp lyčių pastebima, kad didesnė dalis moterų (87,8%), nei vyrų (79,5%) nėra susidūrusios su patirtimi, kai buvo sumokėta už turinį, tačiau nebuvo galima jo perparduoti. Taip pat didesnė dalis vyrų (20,5%), nei moterų (9,6%) nebuvo visiškai patenkinti gautu turiniu. Dar pastebima, kad vyrai (27,4%) dažniau, negu moterys (16,7%), yra susidūrę su patirtimi,

kai turinys, kurį gavo, negalėjo būti naudojamas skirtinguose įrenginiuose, ir yra įsitikinę, kad šis šaltinis, prieiga buvo legalūs. Kiti, nepaminėti skirtumai tarp lyčių, nebuvo statistiškai reikšmingi.

Analizuojant skirtumus tarp pagrindinių užsiėmimų, galima pastebėti, kad didesnė dalis dirbančių asmenų nėra pateikę skundo bei susidūrę su situacija, kai interneto svetainės savininkas/paslaugos teikėjas negražinęs pinigų, lyginant su moksleiviais (80%) bei kita veikla užsiimančių asmenimis (70%). Nors 95,6% studentų taip pat nėra susidūrę su šia patirtimi, lyginant su kitus užsiėmimus turinčiais tyrimo dalyviais, statistiškai reikšmingų skirtumų nėra.

Maždaug trečdalis tyrimo dalyvių tėvų, globėjų ir (arba) kitų artimų giminaičių, ieškodami turinio naudojami daugiausia legaliais šaltiniais (30%) ir tiek pat tiek legaliais, tiek nelegaliais (32,6%). (Pav. 6. 2.) Tik 12,4% apklaustųjų artimos aplinkos naudojami tik legaliais ir 13,4% daugiausia nelegaliais šaltiniais ir priegomis.

- Tik legaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)
- Dauguma legalias šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)
- Maždaug tiek pat ir legaliais, ir nelegaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)
- Dauguma nelegaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)
- Tik nelegaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)

Pav. 6. 2. Jūsų artimoje aplinkoje, Jūsų tėvai, globėjai ir (arba) kiti artimi giminaičiai, ieškodami turinio (filmai, muzika, el. knygos, TV laidos, sporto renginiai, žaidimai ir kt.), kokiais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis) naudojasi?

Lyginant pagal lytis statistiškai reikšmingų skirtumų nėra. Tačiau, galima įžvelgti tam tikrus skirtumus lyginant pagal pagrindinį tyrimo dalyvių užsiėmimą – didesnė dalis dirbančių

asmenų nei moksleivių, sutinka, kad jų artimoje aplinkoje naudojama maždaug tiek pat ir legaliais, ir nelegaliais šaltiniais, priegomis. (Žr. Lentelę 6. 2. 1.) Taip pat, didesnė dalis dirbančių asmenų, palyginus su studentais, sutinka, kad jų artimieji naudojami tik legaliais šaltiniais, priegomis. Kiti nepaminėti skirtumai nėra statistiškai reikšmingi.

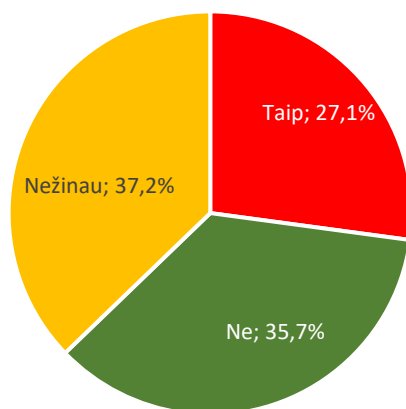
Lentelė 6. 2. 1. Jūsų artimoje aplinkoje, Jūsų tėvai, globėjai ir (arba) kiti artimi giminaičiai, ieškodami turinio (filmai, muzika, el. knygos, TV laidos, sporto renginiai, žaidimai ir kt.), kokiais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis) naudojasi?

		Užsiėmimas				
		Dirbantis (-i) studentas (-ė)/atlieku praktiką	Kita	Moksleivis (-ė)	Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)	Studentas (-ė)
		N	N	N	N	N
Kokiais šaltiniais naudojama artimoje aplinkoje?	Dauguma legaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)	22 _a	3 _a	38 _a	35 _a	18 _a
	Dauguma nelegaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)	9 _a	1 _a	16 _a	12 _a	14 _a
	Maždaug tiek pat ir legaliais, ir nelegaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)	23 _{a,b}	6 _{a,b}	28 _a	43 _b	26 _{a,b}
	Nežinau	6 _{a,b}	6 _a	19 _a	3 _b	5 _{a,b}
	Tik legaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)	5 _{a,b}	4 _{a,b}	27 _a	9 _{a,b}	3 _b
	Tik nelegaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)	1 _a	0 ¹	2 _a	1 _a	2 _a

Analizuojant, ar nors kartą per metus pamokų/paskaitų metu arba darbe tyrimo dalyvių mokytojai, dėstytojai, lektorai ar darbdaviai yra pateikę mokomąjį arba darbui reikalingą turinį (pvz. filmus, muziką, knygas ir kt.) iš nelegalių šaltinių, pastebima, kad tik kiek daugiau nei trečdalis (35,7%) respondentų nurodė, tikrai nesucidūrę su tokia situacija. (Pav. 6. 3.) Trečdalis apklaustųjų (27,1%) nurodė, kad nors kartą tikrai buvo naudojami nelegalūs šaltiniai, o dar 37,2% respondentų teigia, nežinantis ar mokomasis / darbui reikalingas turinys buvo legalus ar ne.

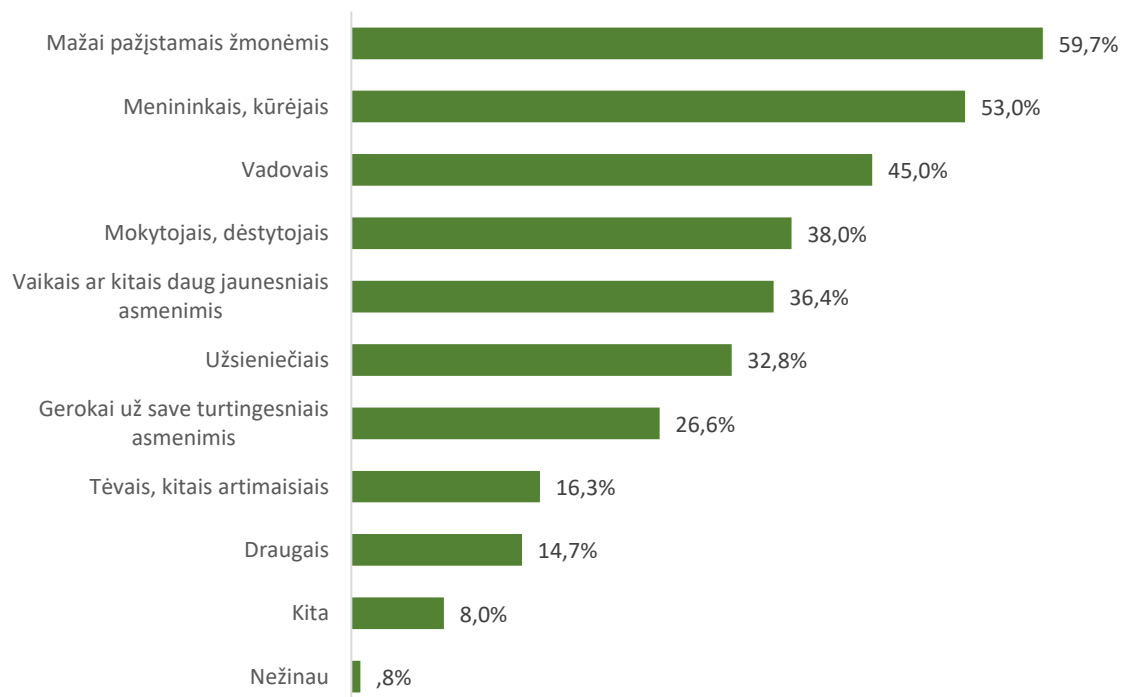
Analizuojant skirtumus tarp lyčių, amžiaus grupių bei tyrimo dalyvių užsiėmimų, statistiškai reikšmingų skirtumų nėra.

Pav. 6. 3. Ar per pastaruosius 12 mėnesių pamokų/paskaitų metu arba darbe Jūsų mokytojai/dėstytojai, lektoriai ar darbdaviai yra bent kartą pateikę mokomąjį arba darbui reikalingą turinį (pvz. filmus, muziką, knygas ir kt.) iš nelegalių šaltinių, prieigų (internetu svetainių)?

Daugiau nei pusė tyrimo dalyvių sutinka, kad geriau nekalbėti / nesidalinti nelegaliu turiniu ar šaltiniais su mažai pažįstamais žmonėmis (59,7%) ir menininkais, kūrėjais (53%). (Pav. 6. 4.) Taip pat 45% sutinka, kad geriau tokiu turiniu nesidalinti su vadovais. Daugiau nei trečdalis tyrimo dalyvių būtų linkę nekalbėti / nesidalinti nelegaliu turiniu su mokytojais, dėstytojais (38%); vaikais ir kitais daug jaunesniais asmenimis (36,4%); užsieniečiais (32,8%). Kiti analizuoti atsakymai yra žymiai retesni, su tėvais, kitais artimaisiais geriau nesidalintų 16,3% apklaustųjų ir su draugais – 14,7%.

Pav. 6. 4. Su kuo Jūsų nuomone geriau nekalbėti apie piratinį turinį, dalintis tokiu turiniu ar nelegalaus turinio šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)?

Lyginant pagal lytį, pastebima, kad moterys yra labiau linkusios nesidalinti nelegaliu turiniu su kitais asmenimis. Daugiau moterų nurodė, kad nesidalintų nelegaliu turiniu su mažai pažįstamais žmonėmis (64,8%) negu vyrai (47,9%). (Žr. Lentelę 6. 4. 1.) Taip pat galima pastebėti, kad statistiškai reikšmingai daugiau moterų (49,3%) nesidalintų nelegaliais šaltiniais su vadovais, lyginant su 35% vyrų. Moterys (41,9%), taip pat, linkusios labiau nesidalinti nelegaliais šaltiniais su mokytojais ar dėstytojais, negu vyrai (29,1%). Didžiausią skirtumą galima pastebėti sprendime nesidalinti nelegaliu turiniu su vaikais ar kitais daug jaunesniais asmenimis: net 41,5% moterų ir 24,8% vyrų nurodo, jog nesidalintų nelegaliu turiniu su jais. Be to, moterys (35,9%) taip pat yra linkusios nesidalinti nelegaliu turiniu su užsieniečiais labiau negu vyrai (25,6%).

Lentelė 6. 4. 1. Su kuo Jūsų nuomone geriau nekalbėti apie piratinį turinį, dalintis tokiu turiniu ar nelegalaus turinio šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)?

		Lytis			
		Moteris		Vyras	
		N	%	N	%
Su kuo geriau nesidalinti nelegaliu turiniu arba šaltiniais?	Mažai pažįstamais žmonėmis	175 _a	64,8%	56 _b	47,9%
	Menininkais, kūrėjais	148 _a	54,8%	57 _a	48,7%
	Vadovais	133 _a	49,3%	41 _b	35,0%
	Mokytojais, dėstytojais	113 _a	41,9%	34 _b	29,1%
	Vaikais ar kitais daug jaunesniais asmenimis	112 _a	41,5%	29 _b	24,8%
	Užsieniečiais	97 _a	35,9%	30 _b	25,6%
	Gerokai už save turtingesniais asmenimis	74 _a	27,4%	29 _a	24,8%
	Tėvais, kitais artimaisiais	46 _a	17,0%	17 _a	14,5%
	Draugais	41 _a	15,2%	16 _a	13,7%
Nežinau	175 _a	64,8%	56 _b	47,9%	

Žiūrint pagal tyrimo dalyvių pagrindinį užsiėmimą, išryškėja statistiškai reikšmingi skirtumai pasirinkime geriau nesidalinti nelegaliais šaltiniais ir priegomis su menininkais, kūrėjais ir gerokai turtingesniais už save asmenimis. (Žr. Lentelę 6. 4. 2.) Kalbant apie sprendimą nesidalinti nelegaliu turiniu su menininkais, kūrėjais, didžiausias skirtumas matomas tarp dirbančių asmenų (67,6%) ir studentų (25%) bei dirbančių studentų (25%). Nuostatoje, kad geriau nesidalinti nelegaliu turiniu su gerokai turtingesniais už save asmenimis, didžiausias skirtumas matomas tarp moksleivių (15,5%) ir studentų (40%), dirbančių studentų (40%) bei kita veikla užsiimančių asmenų (40%).

Kiti nepaminėti atsakymų variantai lyginant tyrimo dalyvius pagal pagrindinį turimą užsiėmimą nėra statistiškai reikšmingi. Taip pat palyginus tyrimo dalyvių atsakymus pagal amžiaus grupių nėra jokių statistiškai reikšmingų skirtumų.

Lentelė 6. 4. 2. Su kuo Jūsų nuomone geriau nekalbėti apie piratinį turinį, dalintis tokiu turiniu ar nelegalaus turinio šaltiniais, priegomis (internetu svetainėmis)?

		Užsiėmimas									
		Dirbantis (-i) studentas (-ė)/atlieku praktiką		Kita		Moksleivis (-ė)		Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)		Studentas (-ė)	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Su kuo geriau nesidalinti nelegaliu turiniu arba šaltiniais?	Mažai pažįstamais žmonėmis	9 _a	45,0%	75 _a	57,7%	64 _a	62,1%	41 _a	60,3%	9 _a	45,0%
	Menininkais, kūrėjais	5 _a	25,0%	63 _{a,b}	48,5%	51 _{a,b}	49,5%	46 _b	67,6%	5 _a	25,0%
	Vadovais	5 _a	25,0%	55 _a	42,3%	40 _a	38,8%	37 _a	54,4%	5 _a	25,0%
	Mokytojais, dėstytojais	5 _a	25,0%	54 _a	41,5%	34 _a	33,0%	27 _a	39,7%	5 _a	25,0%
	Vaikais ar kitais daug jaunesniais asmenimis	6 _a	30,0%	52 _a	40,0%	30 _a	29,1%	23 _a	33,8%	6 _a	30,0%
	Užsieniečiais	5 _a	25,0%	49 _a	37,7%	32 _a	31,1%	17 _a	25,0%	5 _a	25,0%
	Gerokai už save turtingesniais asmenimis	8 _{a,b}	40,0%	52 _b	40,0%	16 _a	15,5%	16 _{a,b}	23,5%	8 _{a,b}	40,0%
	Tėvais, kitais artimaisiais	4 _a	20,0%	25 _a	19,2%	13 _a	12,6%	7 _a	10,3%	4 _a	20,0%
	Draugais	3 _a	15,0%	28 _a	21,5%	9 _a	8,7%	7 _a	10,3%	3 _a	15,0%

7. PRIEDAI

7.1. Klausimynas

Jaunimo tyrimas dėl intelektinės nuosavybės naudojimo ir nelegalaus turinio vartojimo

Kiekybinis tyrimas

I. Įžanga

Gerbiamas Respondente,

Šiuo metu programos „Kurk Lietuvai“ dalyviai kartu su „Rinkos tyrimų centru“ atlieka apklausą, kuria siekiama išsiaiškinti Lietuvos jaunimo įpročius internete naudojant skaitmeninį turinį (filmus, muziką, žaidimus, el.knygas ir kt), jų požiūrį į piratavimą, nelegalius intelektinės nuosavybės naudojimo būdus bei piratinio turinio vartojimo lygį.

Šio tyrimo rezultatai padės įvertinti nelegalaus turinio vartojimo situaciją Lietuvoje, tobulinti intelektinės nuosavybės, autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos sistemą.

Iš anksto dėkojame, kad dalyvaujate mūsų apklausoje, kuri užtruks apie 15-20 minučių.

Visi atsakymai išliks konfidencialūs, todėl atsakymai jokių būdu nebus susieti su Jūsų asmeniniais duomenimis. Atsakymai bus naudojami šio konkretaus tyrimo tikslams, o apibendrinti rezultatai bus pristatyti Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai.

Šioje apklausoje vartojame sąvokas „legalūs šaltiniai, prieigos (internetu svetainės)“ svetainėms ir kitoms prieigoms (pvz. programėlės), kuriose siūlomas turinys (filmai, muzika, el. knygos, TV laidos, sporto renginiai, žaidimai ir kt.), gavus teises į turinį turinčių asmenų sutikimą, pavyzdžiui, autorių, kūrėjų, atlikėjų ir prodiuserių.

Sąvoka „nelegalūs šaltiniai, prieigos (internetu svetainės)“ reiškia svetaines ir kitas prieigas (pvz. programėles), kuriose siūlomas turinys (filmai, muzika, el. knygos, TV laidos, sporto renginiai, žaidimai ir kt.) be teisių savininkų sutikimo.

Piratavimas arba kompiuterinis *piratavimas* – neteisėtas (neturint autoriaus teisių) kūrinių panaudojimas, juos modifikuojant, kopijuojant, platinant, padarant viešai prieinamais ir pan.

II. Atrankos klausimai

A0. Jūsų amžius?

[14+]

Jei I1 < 14 BAIGTI APKLAUSA, į pabaigos ekraną.

Jei I1 = [14-29], eiti į I11.

FILTRAS: jei I1 > 29

I2. Ar esate vaiko nuo 14 iki 17 metų tėvai arba teisėti globėjai?

1. Taip

2. Ne

Jei I2 = 2 BAIGTI APKLAUSA, į pabaigos ekraną.

FILTRAS: jei I2 = 1

I3. Koks Jūsų vaiko amžius?

[14-17]

Jei I3 < 14 arba I3 > 29 BAIGTI APKLAUSA, į pabaigos ekraną.

FILTRAS: jei I3 = [14-18]

I4. Ar leistumėte savo vaikui dalyvauti apklausoje siekiant išsiaiškinti Lietuvos jaunimo įpročius internete, jų požiūrį į piratavimą ir nelegalų turinį bei jo naudojimą skaitmeninėje erdvėje?

1. Taip
2. Ne

JeI I4 = 2 BAIGTI APKLAUSA, į pabaigos ekraną.

FILTRAS: jei I4 = 1

I5. Dėkojame, kad patvirtinote savo sutikimą. Užtikriname, kad jūsų vaikas nebus prašomas įsigyti prekes ar kitą turinį, mus domina tik jo/jos nuomonė. Dabar norėtume Jūsų paprašyti, kad savo vaiką liestumėte prie kompiuterio ar kito įrenginio, kuriame pildote anketą. Nuo šio momento Jūsų vaikas turėtų pats (-i) užpildyti apklausą be Jūsų pagalbos. Norėdami pradėti apklausą, spustelėkite tęsti.

1. Taip, aš sutinku užleisti vaiką prie kompiuterio.
2. Nesutinku, norėčiau baigti apklausą.

JeI I5 = 2 BAIGTI APKLAUSA, į pabaigos ekraną.

III. Vartojimą / įsigijimą skatinančios priežastys

VISIEMS

A1. Kaip dažnai per pastaruosius 12 mėnesių Jūs klausėtės, žiūrėjote, skaitėte, naudojote, atsiuntėte... toliau nurodytą turinį iš interneto?

Vienas atsakymo variantas kiekvienam pasirinkimui

	Kaip dažnai?				
	1	2	3	4	5
	Kiekvieną dieną	Kartą per savaitę	Kartą per mėnesį	Rečiau nei kartą per mėnesį	Niekada
Filmai / Serialai					
Muzika					
Žaidimai					
El. knygos					
El. laikraščiai ir (ar) el. žurnalai					
Televizijos laidos ir sporto transliacijos					
Mokomasis turinys					
Vaizdo įrašai					
Kita					

VISIEMS

A2. Ką dažniausiai darote su pasirinktu turiniu?

Vienas atsakymo variantas kiekvienam pasirinkimui

Paaškinimai: skaitmeninio turinio tiesioginis žiūrėjimas (*streaming*) – kai turinys atkuriamas (pvz. filmas ar muzika), turinio failo neišsaugojus Jūsų įrenginyje (pvz. kompiuteryje ar išmaniajame telefone). Skaitmeninio turinio atsiuntimas (*downloading*) – kai turinys (pvz. filmas ar muzika) išsaugomas Jūsų įrenginyje (pvz., kompiuteryje ar išmaniajame telefone).

	1	2	3	4

	Žiūriu tiesiogiai (<i>streaming</i>)/klausau arba žiūriu/skaitau	Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	Abu Žiūriu tiesiogiai (<i>streaming</i>)/klausau arba žiūriu/skaitau IR Atsisiunčiu/išsisaugau kopiją (kompiuteryje, telefone ir pan.)	Tokio turinio nenaudoju
a) Filmai / Serialai				
b) Muzika				
c) Žaidimai				
d) El. knygos				
e) El. laikraščiai ir (ar) el. žurnalai				
f) Televizijos laidos ir sporto transliacijos				
g) Mokomasis turinys				
h) Vaizdo įrašai				
i) Kita				

VISIEMS

A3. Jeigu norite naudoti, atsisiųsti ar kitaip naudoti turinį iš interneto, pvz., filmus/serialus, muziką, žaidimus, el. Knygas, el. Laikraščius ar el. Žurnalus, televizijos laidas ar sporto transliacijas, mokomąjį turinį, vaizdo įrašus ir kt., kas jums svarbu?

Pasirinkite tik 5 teiginius, kurie jums atrodo svarbiausi.

1. Platus turinio pasirinkimas (*PASIRINKIMAS*)
2. Turinys yra pigus arba nemokamas (*KAINA*)
3. Lengva, nesudėtinga sumokėti už norimą turinį (*LENGVAS APMOKĖJIMAS*)
4. Galimybė mokėti už vieną pasirinktą produktą (pvz. už vieną dainą, o ne už visą albumą, arba vieną seriją, bet ne už visą sezoną ir pan.) (*MOKĖTI UŽ PASIRINKTĄ TURINĮ*)
5. Galimybė prenumeruoti, sumokėti prenumeratos mokesį (pvz. mėnesio) ir turėti prieigą prie viso į prenumeratos planą įtraukto turinio (*PRENUMERATA*)
6. Interneto svetainės saugumas (nėra arba labai maža kenkėjiškų programų, virusų rizika) (*SAUGUMAS*)
7. Interneto svetainė draugiška-patogi vartotojui (lengva rasti norimą turinį ir jį naudoti/atsisiųsti ir pan.) (*PATOGU VARTOTOJUI*)
8. Galimybė gauti ir pakartotinai naudoti turinį bet kuriame įrenginyje (*SUDERINAMUMAS*)
9. Nėra rizikos paskyros blokavimui arba gauti baudą (*RIZIKA*)
10. Turinio šaltinis, prieiga (internetu svetainė) siūlo legalų turinį (*TEISĖTUMAS/LEGALUMAS*)
11. Aukštos kokybės turinys (*KOKYBĖ*)
12. Nėra reikalinga registracija ar paskyros kūrimas interneto svetainėje, kad galėčiau pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį (*REGISTRACIJA*)
13. Galima pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip vartoti turinį ir kitose šalyse (*TARPTAUTINIS PRIEINAMUMAS*)
14. Galimas įsigyto turinio perpardavimas tokia forma, kad jį būtų galima naudoti pakartotinai (*PERPARDAVIMO GALIMYBĖ*)
15. Greitas turinio prieinamumas, naudojimas, atsisiuntimas (*GREITIS*)

IV. Skaitmeninis turinys

VISIEMS

A4. Kai ieškote turinio internete, ar Jums yra svarbu, ar pasirinktas šaltinis, prieiga (internetu svetainė) siūlanti turinį naudojimui, atsisiuntimui ir kt., teikia šį turinį legaliai ar nelegaliai?

Vienas atsakymo variantas kiekvienam pasirinkimui

„Legalūs šaltiniai, prieigos (internetu svetainės)“ - svetainės ir kitos prieigos (pvz. programėlės), kuriose siūlomas turinys (filmai, muzika, el. knygos, TV laidos, sporto renginiai, žaidimai ir kt.), gavus teises į turinį turinčių asmenų sutikimą, pavyzdžiui, autorių, kūrėjų, atlikėjų ir prodiuserių.

Sąvoka „nelegalūs šaltiniai, prieigos (internetu svetainės)“ reiškia svetaines ir kitas prieigas (pvz. programėles), kuriose siūlomas turinys (filmai, muzika, el. knygos, TV laidos, sporto renginiai, žaidimai ir kt.) be teisių savininkų sutikimo.

	1	2	3
	Taip, svarbu	Ne, svarbu	Kartais svarbu, kartais ne
a) Filmai / Serialai			
b) Muzika			
c) Žaidimai			
d) El. knygos			
e) El. laikraščiai ir (ar) el. žurnalai			
f) Televizijos laidos ir sporto transliacijos			
g) Mokomasis turinys			
h) Vaizdo įrašai			
i) Kita			

VISIEMS

A5. Kaip per pastaruosius 12 mėn. naudojote, atsisiuntėte arba transliavote, žiūrėjote tiesiogiai (*streaming*) pateiktą skaitmeninį turinį?

Vienas atsakymo variantas kiekvienam pasirinkimui

	1	2	3	4
	Naudojau legaliai	Naudojau nelegaliai	Dalį naudojau legaliai, dalį nelegaliai	Nežinau
a) Filmai / Serialai				
b) Muzika				
c) Žaidimai				
d) El. knygos				
e) El. laikraščiai ir (ar) el. žurnalai				
f) Televizijos laidos ir sporto transliacijos				
g) Mokomasis turinys				
h) Vaizdo įrašai				
i) Kita				

VISIEMS

A6. Jeigu rinkotės nelegalų šaltinį, prieigą (interneto svetainę), ar tai darėte žinodami, kad šis šaltinis platina piratinį, autorių teises pažeidžiantį turinį?

Vienas atsakymo variantas

1. Taip
2. Ne
3. Nelegalaus turinio šaltinių, prieigų (interneto svetainių) nesirinkau

VISIEMS

A7. Jeigu nurodėte, jog per pastaruosius 12 mėn. naudojote nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines) skaitmeniniam turiniui pasiekti, kokia buvo to priežastis? Pasirinkite visus tinkamus variantus.

1. Nes tuo metu nežinojau/nesupratau, kad turinys yra piratinis, kad tai nelegalus šaltinis, prieiga (interneto svetainė)
2. Nes aplinkiniai taip daro
3. Nes nelegaliais šaltiniais (interneto svetainėmis) turinys pasiekiamas, randamas greičiau
4. Nes nelegalūs šaltiniai (interneto svetainės) siūlo įvairesnį ir didesnį pasirinkimą
5. Nes paieškos sistema (Google, Bing, kt.) sąrašo viršuje siūlo nelegalius šaltinius (interneto svetaines)
6. Nes turinys iš nelegalių šaltinių (interneto svetainių) yra nemokamas arba pigesnis
7. Nes iš nelegalių šaltinių (interneto svetainių) turinį galiu naudoti pakartotinai ir bet kuriame įrenginyje
8. Nes turinys iš nelegalių šaltinių (interneto svetainių) yra randamas ir pasiekiamas daug lengviau
9. Nes nežinau, kodėl turėčiau to nedaryti
10. Nes norimą turinį randu tik naudojant nelegalius šaltinius (interneto svetaines)
11. Nes tai skirta tik mano asmeniniam naudojimui ir nematau tame nieko blogo
12. Nes galiu naudoti/pasiekti turinį ir kitoje šalyje
13. Nes galiu pasirinkti naudoti ar atsisiųsti vieną ar kelias produkto dalis (pvz. vieną dainą, o ne visą albumą, arba vieną seriją, o ne visą sezoną ir pan.)
14. Nes noriu patikrinti, išbandyti pasirinktą turinį prieš užsisakant ar nusiperkant iš legalaus šaltinio (interneto svetainės)
15. Nes nėra reikalinga registracija ar paskyros kūrimas, kad galėčiau pasiekti, naudoti, atsisiųsti ar kitaip naudoti turinį
16. Naudoju tik legalius šaltinius (interneto svetaines) ir šis klausimas man neaktualus
17. Kita, prašome nurodyti:

VISIEMS

A8. Jeigu nurodėte, jog per pastaruosius 12 mėn. naudojote nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines) skaitmeniniam turiniui pasiekti, kas Jus paskatintų atsisakyti naudotis nelegaliais šaltiniais? Nurodykite visus tinkamus variantus.

Galimi keli atsakymo variantai

1. Bausmės rizika (piniginė bauda ar pan.)
2. Neigiama patirtis naudojant nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines)
3. Neigiama draugų ir (arba) šeimos narių patirtis naudojant nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines) (pvz. kenkėjiškos programos, virusai)
4. Neigiama kitų žmonių patirtis naudojant nelegalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines) (pvz. kenkėjiškos programos, virusai)
5. Įperkamas ir lengvai prieinamas skaitmeninis turinys iš legalių šaltinių
6. Aiškesnis suvokimas apie žalą, kurią mano elgesys sukelia kūrėjams: muzikantams, rašytojams, atlikėjams ir kt.
7. Jokios aplinkybės neskatinant manęs atsisakyti naudotis nelegaliais šaltiniais
8. Naudoju tik legalius šaltinius (interneto svetaines) ir šis klausimas man neaktualus

9. Kita

VISIEMS

A9. Jeigu nurodėte, jog per pastaruosius 12 mėn. bent vienai skaitmeninio turinio kategorijai (pvz. filmai/serialai, muzika, žaidimai, el. knygos, el. laikraščiai ar el. žurnalai, televizijos laidos ir sporto transliacijos, mokomasis turinys, vaizdo įrašai ir kt.) visada naudojote legalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines), kokia to priežastis? Nurodykite visus tinkamus variantus.

1. Nepasitikiu nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis)
2. Nemadinga naudotis nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis)
3. Turinio kokybė geresnė legaliuose šaltiniuose
4. Bijau, kad naudojantis nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis) mano kompiuteris (ar kitas įrenginys) bus užkrėstas virusais arba kitomis kenkėjiškomis programomis
5. Nenoriu daryti nieko nelegalaus
6. Turiu blogą patirtį naudojantis nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis)
7. Bijau, kad naudojantis nelegaliais šaltiniais, prieigomis (interneto svetainėmis) mano asmeniniai duomenys bus nutekinti ir panaudoti netinkamai
8. Nenoriu kelti žalos kūrėjams
9. Nenaudoji legalių šaltinių (interneto svetainių), todėl šis klausimas man neaktualus
10. Kita, prašome nurodyti:

VISIEMS

A10. Jeigu nurodėte, jog nežinote, ar per pastaruosius 12 mėn. naudojote bent vieną skaitmeninio turinio kategoriją (pvz. filmai/serialai, muzika, žaidimai, el. knygos, el. laikraščiai ar el. žurnalai, televizijos laidos ir sporto transliacijos, mokomasis turinys, vaizdo įrašai ir kt.) iš nelegalių šaltinių, prieigų (interneto svetainių), kokia to priežastis?

1. Nes nežinau, ar turinio šaltiniai, prieigos (interneto svetainės) yra legalūs ar nelegalūs, ar turinys juose talpinamas legaliai ar ne
2. Nes man yra nesvarbu, ar turinio šaltiniai, prieigos (interneto svetainės) yra legalūs ar nelegalūs, ar turinys juose talpinamas legaliai ar ne
3. Visada žinau iš kokių šaltinių renkuosi skaitmeninį turinį
4. Kita, prašome nurodyti:

VISIEMS

A11. Kaip patikrintate, ar šaltiniai, prieigos (interneto svetainės), siūlantys skaitmeninį turinį yra legalūs ar nelegalūs, ar juose skelbiamas turinys yra legaliai ar nelegaliai? Pažymėkite visus tinkamus variantus.

Galimi keli atsakymo variantai

1. Klausiu savo draugų
2. Klausiu savo tėvų, globėjų ar kitų artimųjų
3. Ieškau atsiliepimų, komentarų ir nuomonių apie konkretų šaltinį, prieigą (interneto svetainę) internete
4. Įvertinu ar turinio pobūdis atitinka platinimo būdą, t.y. ar patalpintas turinys tikrai gali būti siūlomas nemokamai arba pigiau, jeigu kitur už jį reikia susimokėti
5. Netikrinu
6. Kita, prašome nurodyti:

VISIEMS

A12. Kas jus verčia manyti, kad šaltiniai, prieigos (interneto svetainės), siūlantys skaitmeninį turinį yra legalūs? Pažymėkite visus tinkamus variantus.

1. Nurodyta ir prieinama turinio platintojo kontaktinė informacija
2. Rodomas mokėjimo būdas su logotipais (Mastercard, Visa, Paysera ir pan.)
3. Matoma žinomų prekių ženklų reklama
4. Mano pažįstami naudojami šiuo šaltiniu, prieiga (interneto svetainė)
5. Šaltinis, prieiga (interneto svetainė) paieškos sistemų (Google, Bing, kt.) rezultatuose pateikiamas sąrašo viršuje
6. Aiškiai nurodomos kainos
7. Nėra blogų atsiliepimų, komentarų apie šaltinį, prieigą (interneto svetainę)
8. Įvertinu ar turinio pobūdis atitinka platinimo būdą, pvz. jeigu siūlomas nemokamas turinys ir kitur yra nemokamas, tuomet šaltinis yra legalus
9. Kita, prašome nurodyti:

VISIEMS

A13. Ar pateikti teiginiai Jus paskatintų susimąstyti prieš naudojant, atsisiunčiant skaitmeninį turinį iš nelegalaus šaltinio, prieigos (interneto svetainės)?

Vienas atsakymo variantas kiekvienam pasirinkimui

Žinant, kad:	Taip	Tikriausiai taip	Tikriausiai ne	Ne	Nežinau
Pinigai, išleisti nelegaliai platinamam turiniui, atitenka organizuotam nusikalstamumui					
Jūsų mokėjimo kortelės/banko duomenys gali būti pavogti					
Kūrėjai, menininkai ir jų komandos gali nukentėti					
Nelegalaus turinio naudojimas, piratavimas nėra madinga					
Rizikuojate gauti piniginę arba kitą baudą					
Rizikuojate savo kompiuterį ar kitą įrenginį užkrėsti virusais ar kenkėjiškomis programomis					

VISIEMS

A14. Ar pateikti teiginiai Jus paskatintų visuomet naudoti legaliai platinamą skaitmeninį turinį, tik legalius šaltinius, prieigas (interneto svetaines)?

Vienas atsakymo variantas kiekvienam pasirinkimui

	Taip	Tikriausiai taip	Tikriausiai ne	Ne	Nežinau
Gaunamos didesnės pajamos					
Lengvai prieinami ir vartotojui draugiški, patogūs būdai įsigyti/naudoti pasirinktą turinį					
Platus norimo turinio pasirinkimas vienoje platformoje					
Turinys yra pigus arba nemokamas					
Žinojimas, jog remiu kūrėjus, neatimu jų pajamų					

VISIEMS

A15. Kokią įtaką Jūsų įpročiams daro atsiradę ir išpopuliarėję legalūs šaltiniai, prieigos (interneto svetainės), tokios kaip *Žmonės Cinema, Netflix, AppleTV, iTunes, Apple Music, Spotify, Deezer, HBO* ir pan.?

Vienas atsakymo variantas

1. Elgesio nepakeitė, rinkausi ir renkuosi legalius skaitmeninio turinio šaltinius, prieigas (interneto svetainės)
2. Elgesio nepakeitė, rinkausi ir renkuosi nelegalius skaitmeninio turinio šaltinius, prieigas (interneto svetainės)
3. Elgesį pakeitė iš dalies, vis dažniau renkuosi legalius skaitmeninio turinio šaltinius, prieigas (interneto svetainės)
4. Elgesį pakeitė, atsisakiau nelegalių skaitmeninio turinio šaltinių, prieigų (interneto svetainių)
5. Apie tokias prieigas nesu girdėjęs

V. Patirtis

VISIEMS

A16. Ar naudojantis, atsisiunčiant ar žiūrint tiesiogiai (*streaming*) skaitmeninį turinį internete, (pvz. filmai/serialai, muzika, žaidimai, el. knygos, el. laikraščiai ar el. žurnalai, televizijos laidos ir sporto transliacijos, mokomasis turinys, vaizdo įrašai ir kt.), Jums yra tekę susidurti su žemiau nurodytomis patirtimis:

Vienas atsakymo variantas kiekvienam pasirinkimui

	1. Ne	Šaltinio, prieigos (interneto svetainės) legalumas?		
		2. Taip, ir manau, kad šaltinis, prieiga (interneto svetainė) buvo <u>legalus</u>	3. Taip, ir manau, kad šaltinis, prieiga (interneto svetainė) buvo <u>nelegalus</u>	4. Taip, bet nežinau, ar šaltinis, prieiga (interneto svetainė) buvo legalus, ar nelegalus
Sumokėjau už paslaugą/turinį, kuris neveikė	☐	☐	☐	☐
Turinys nebuvo pasiekiamas kitose šalyse	☐	☐	☐	☐
Sumokėjau už turinį, tačiau negalėjau jo perparduoti	☐	☐	☐	☐
Pateikiau skundą, bet interneto svetainės savininkas/paslaugos teikėjas negrąžino pinigų	☐	☐	☐	☐
Likau visiškai patenkintas (-a)	☐	☐	☐	☐
Mano mokėjimo kortelės/banko duomenys buvo pavogti	☐	☐	☐	☐
Mano kompiuteris ar kitas įrenginys buvo užkrėsti virusais ar kenkėjiškomis programomis	☐	☐	☐	☐

Pradėjau gauti el. pašto šiukšles, brukalą (<i>spam</i>), nes mano asmeniniai duomenys buvo nutekinti	☐	☐	☐	☐
Norėjau įsigyti turinį, bet negalėjau atlikti mokėjimo arba mokėjimas būdas buvo neįprastas, sudėtingas	☐	☐	☐	☐
Turinys, kurį gavau, negalėjo būti naudojamas skirtinguose įrenginiuose	☐	☐	☐	☐

VISIEMS

A17. Jūsų artimoje aplinkoje, Jūsų tėvai, globėjai ir (arba) kiti artimi giminiaičiai, ieškodami turinio (filmai, muzika, el. knygos, TV laidos, sporto renginiai, žaidimai ir kt.), kokiais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis) naudojasi?

Vienas atsakymo variantas

1. Tik legaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)
2. Dauguma legaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)
3. Maždaug tiek pat ir legaliais, ir nelegaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)
4. Dauguma nelegaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)
5. Tik nelegaliais šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)
6. Nežinau

VISIEMS

A18. Ar per pastaruosius 12 mėnesių pamokų/paskaitų metu arba darbe Jūsų mokytojai/ dėstytojai, lektoriai ar darbdaviai yra bent kartą pateikę mokomąjį arba darbui reikalingą turinį (pvz. filmus, muziką, knygas ir kt.) iš nelegalių šaltinių, priegų (interneto svetainių)?

Vienas atsakymo variantas

1. Taip
2. Ne
3. Nežinau

VISIEMS

A19. Su kuo Jūsų nuomone geriau nekalbėti apie piratinį turinį, dalintis tokiu turiniu ar nelegalaus turinio šaltiniais, priegomis (interneto svetainėmis)? Pažymėkite visus tinkamus variantus.

1. Tėvais, kitais artimaisiais
2. Vaikais ar kitais daug jaunesniais asmenimis
3. Draugais
4. Mokytojais, dėstytojais
5. Vadovais
6. Mažai pažįstamais žmonėmis
7. Užsieniečiais
8. Menininkais, kūrėjais
9. Gerokai už save turtingesniais asmenimis
10. Kita, prašome nurodyti:

VI. Sociodemografiniai klausimai

VISIEMS

D1. Jūsų lytis?

1. Vyras
2. Moteris

VISIEMS

D2. Jūsų amžius?

Choose an item.

VISIEMS

D3. Kuo Jūs užsiimate, kas esate?

1. Moksleivis (-ė)
2. Studentas (-ė)
3. Dirbantis (-i) studentas (-ė)/atlieku praktiką
4. Samdomas darbuotojas (-a)/Savarankiškai dirbantis (-i)
5. Bedarbis (-ė)
6. Kita, prašome nurodyti:

FILTRAS: jei V3 = 3 - 6

D4. Koks Jūsų išsilavinimas (kokia yra paskutinė Jūsų baigta pakopa)?

1. Pradinis
2. Vidurinis
3. Nebaigtas vidurinis
4. Profesinė kvalifikacija
5. Aukštesnysis (arba – aukštasis koleginius)
6. Bakalauro laipsnis (aukštasis)
7. Magistro laipsnis (aukštasis)
8. Nebaigtas aukštesnysis arba aukštasis
9. Aukštesnis nei magistro laipsnis

FILTRAS: jei V3 = 1 ar 2

D5. Kokio išsilavinimo šiuo metu siekiate?

1. Vidurinio
2. Profesinės kvalifikacijos
3. Aukštesniojo (arba – aukštojo koleginio)
4. Bakalauro laipsnio (aukštasis)
5. Magistro laipsnio (aukštasis)
6. Aukštesnio nei magistro laipsnio

VISIEMS

D6. Šiuo metu gyvenate (*įrašykite miestą arba gyvenvietę*): .....

VISIEMS

D7. Pasirinkite, kaip dažnai naudojate internetu:

1. Kelis kartus per dieną
2. Kartą per dieną
3. Kelis kartus per savaitę
4. Rečiau nei kartą per savaitę

D8. Pažymėkite, kiek sutinkate ar nesutinkate su šiais teiginiais:

	Visiškai nesutinku	Iš dalies nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
Naudujuosi įvairiomis interneto svetainėmis				
Žinau, kaip naršyti internete, kad rasčiau tai, ko man reikia				
Žinau, kaip atlikti mokėjimus internetu				

Dėkojame už Jūsų atsakymus!

Projekto eigą ir apibendrintus tyrimo rezultatus artimiausiu metu rasite čia:

<http://kurkl.lt/projektai/legalaus-skaitmeninio-turinio-vartojimo-ir-antipiravimo-skatinimas/>